KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

JOULUKUU
DECEMBER

N:o 12 - 1963

LIITON PITKÄAIKAISTEN TYÖNTEKIJÖIDEN, TOIMINNANJOHTAJA JA ROUVA RURIK PITKÄSEN EROJAISJUHLA JÄRJESTETTIIN LOKAKUUN 31 PÄIVÄNÄ HELSINGISSÄ HOTELLI HOSPITZISSA:

Kuvassamme vasemmalla toiminnanjohtaja ja rouva Rurik Pitkänen, alhaalla vasemmalta puheenjohtaja Runo Savisaari, Jarmo Narmala, rahastonhoitaja Eero Laamanen, Rurik Pitkänen, Aura Ahlbäck, Jaakko Väisälä, Kauko Mäkelä, Erkki Tuliniemi, Ragnar Östman, Katri Pitkänen, Urho Lehtimäki ja Emil Mattila.

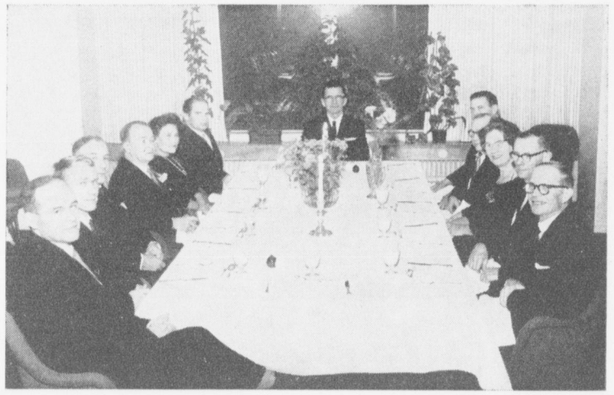

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

JOULUKUU | 68 VUOSIKERTA | N:o 12 · 1963

Tammikuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset, kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen joulukuun 7 päivää

HENKILÖVAIHDOKSIA

Liittomme piirissä tapahtui loka- ja marraskuun vaihteessa henkilövaihdoksia. Tällöin liiton pitkäaikaiset työntekijät toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen ja rouva Katri Pitkänen siirtyivät pois liiton palveluksesta.

Toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen on niin kiteytynyt liittomme toimintaan, että kuurot vaistomaisesti yhdistävät hänen hahmonsa liittoon. Toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen onkin suorittanut liittomme palveluksessa pitkän ja kunnioitettavan työpäivän, joten edellämainittu on jo tältä pohjalta ymmärrettävää. Hänen työnsä liiton palveluksessa on kaikille kuuroille tuttua, mutta on ansaittua tuoda esiin eräitä yksityiskohtia hänen uraltaan.

Toiminnanjohtaja Rurik Pitkäsen ura liittomme palveluksessa alkoi jo niin varhain kuin vuonna 1926, jolloin hän ryhtyi hoitamaan Kuurojen Lehden urheiluosastoa. Sitä ennen hän oli ehtinyt vaikuttaa liiton piirissä: edustajakokouksissa v. 1917 alkaen ja lisätyn keskushallituksen jäsenenä v. 1923—26. Keskushallituksen jäsenenä hän oli vuosina 1927—61.

Kuurojen Lehden toimitussihteerin tehtäviä ryhtyi toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen hoitamaan vuoden 1928 alusta ja 1934 hänet valittiin liiton sihteeriksi. 1. 10. 1935 hän astui vakinaisesti liittomme palvelukseen matka-asiamiehenä, niinkuin silloin tätä kaikki edellämainitut työt käsittävää toimea kutsuttiin. Tosiasiallisesti hän oli siitä alkaen liiton toiminnanjohtaja, vaikka tätä nimitystä ryhdytiin käytämään vasta pari vuotta sitten liiton sääntöjen muutoksen jälkeen.

Toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen tuli siis olleeksi liittomme palveluksessa, päätoimisena, 28 vuotta. Tänä aikana hän oli keskeisenä henkilönä liiton toiminnassa ja tänä aikana liittomme toiminta laajeni ja kehittyi huomattavasti. Paitsi liittomme asioita on hän myös ohjannut liiton alaosastojen toimintaa antaen näillekin pyydettäessä apuaan. Kuurojen Lehti on näinä vuosina, jolloin toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen on vastannut lehden toimittamisesta, käynyt läpi parikin uudistusta ja muodonvaihdosta.

Lokakuun 31 päivänä toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen siirtyi eläkkeelle. Liiton eläkesäännön mukaan hän olisi voinut siirtyä eläkkeelle jo pari vuotta aikaisemmin, mutta uskollisena ja liiton parasta ajattelevana työntekijänä on hän halunnut hoitaa tehtäviään mahdollisimman pitkälle.

Rouva Katri Pitkänen on ollut liiton palveluksessa v. 1935 alkaen sivutoimisena ja vuodesta 1951 päätoimisena toimistoapulaisena. Tässä toimessa ja miehensä rinnalla on hän paljon vaikuttanut liiton asioihin. Toimistoapulaisena hän joutui hoitamaan monia, vähäpätöisiltä vaikuttavia asioita, mutta näiden asioiden hyvin hoitaminen on ollut liiton kitkattomalle toiminnalle välttämätön edellytys.

Näiden kahden, kunnioitettavan päivätyön tehneen työntekijän siirtyessä pois liiton palveluksesta lausuu Suomen Kuurojen Liitto heille sydämelliset ja vilpittömät kiitokset. Näihin kiitoksiin yhtyvät kaikki liiton alaosastot.

Vuosikertomus Kerenin kuurojenkoululta 1962–1963

"Niinkuin paimen hän kaitsee laumaansa, kokoaa karitsat käsivarrellensa ja kantaa niitä sylissään, johdattelee imettäviä lampaita." Jes. 40: 11.

Kuluneena lukuvuotena olemme saaneet koettaa koota muutamia pikku karitsoita Hyvän Paimenen helmaan. Syyskuussa kouluun otettiin uusi 12 oppilaan luokka. Osa lapsista on ollut varsin lahjakkaita, mutta osalle heistä oppiminen on ollut vaikeaa. Kuitenkin on opetettu äänteitä, kymmenkunta sanaa lausuttuina, huulilta luettuina ja kirjoitettuina. Tämä on vaatinut paljon työtä. Mutta innostusta ja ahkeruutta ei ole puuttunut, kaikki ovat tehneet parhaansa. Vähitellen alkoi tuloksia näkyä. Lukusanat 1—20 on opittu ääntämään ja näillä luvuilla on suoritettu pieniä laskutehtäviä. Lapset ovat saaneet alkuopetusta käsitöissä, neulomisessa ja kutomisessa. Aamuvoimisteluun ja hengitysharjoituksiin kaikki osallistuvat kilvaten.

Useimmat tämän uuden ryhmän oppilaista kuuluvat koptilaiseen kirkkoon. Olemme myös saaneet ensimmäisen pakanaoppilaan Kunaman seudulta. Tämä oppilas on nimeltään Magula, ja hän on hyvin suloinen. Vain yksi tytöistä kuuluu luterilaiseen seurakuntaamme. Kaksi on muhamettilaisia. Mutta kaikkihan he osallistuvat aamu- ja iltahartauksiimme sekä pyhäkouluun, joita pidämme käyttäen apuna kuvia ja viittomia.

Viime marras- ja joulukuussa, jolloin olin matkalla Suomessa, rouva Ebba Borgström hoiti tätä luokkaa. Hän oli jo aikaisemmin auttanut tämän luokan opettamisessa, joten hän tunsi hyvin oppilaat. Hänen työnsä luokassa oli arvokasta, niinpä, kun tammikuussa palasin, oli luokalla opittu ääntämään monia äänteitä ja sanoja.

Vasta helmikuussa voimme ottaa uuden luokan, koska olimme joutuneet odottamaan vuoteitten ja pulpettien saamista. Kutsumme tätä luokkaa 1 B luokaksi, ja siihen kuuluu 10 vilkasta ja valveutunutta lasta. Luokan toiminta alkoi lupaavasti rouva Borgströmin johdolla, mutta valitettavasti opettaja sairastui muutaman viikon kuluttua. Jouduimme siten kaikki yhdistynein voimin hoitamaan tätä luokkaa lukuvuoden loppuun asti.

Neljäs luokka teki ahkerasti työtä neiti Anni Kauppisen johdolla. Hänen ja erään eritrealaisen opettajan johdolla luokassa valmistettiin hauskan näköisiä käsitöitä. Eritrealainen opettaja tuli koululle kerran viikossa ja opetti poikia. Tyttöjen kauniit käsityöt ilahduttivat sekä heitä itseään että meitä kaikkia.

Syyslukukausi päättyi tammikuun 4. päivänä ja kevätlukukausi alkoi tammikuun 14. päivänä. Jatkoimme työskentelyä kesäkuun 28. päivään asti. Välillä pidettiin pääsiäisloma.

Kesäkuun 22. päivänä koululla me vietettiin konfirmaatiojuhlaa. Koulumme entinen oppilas Salamawit Mengistu, jonka koulu päättyi vuosi sitten, ei silloin saanut äidiltänsä lupaa konfirmatioon. Nyt hän oli saanut luvan ja vietimme siunatun juhlan Herran pöydässä, kun kuurojen seurakuntaan liitettiin uusi jäsen. Meillä on siis nyt 11 konfirmoitua kuuroa, 6 tyttöä ja 5 poikaa. He tarvitsevat paljon esirukousta voidakseen pysyä lujina uskossaan, kun he elävät sellaisten ihmisten keskellä, jotka eivät useinkaan ole hengellisiä.

Pastori Ivar Berglund on pitänyt säännöllisesti jumalanpalveluksia kuuroillemme. Tämä on merkinnyt paljon sekä meille että pienelle Kerenin seurakunnalle. Tällä kertaa hän hoiti koko konfirmation aivan yksin. Me rukoilemme ja toivomme, että Jumala antaisi meille eritrealaisen kuurojenpapin ennen kuin pastori Berglund matkustaa Ruotsiin lomalleen.

Koulun päättäjäisjuhlassa, jossa oli mukana myös joukko vieraita, pastori Olle Hagner puhui ja lausui ihmetyksensä siitä, että Jumalan siunaus oli tehnyt mahdolliseksi pienen koulun kehittymisen kuluneina seitsemänä vuotena nykyisen laiseksi, missä on 33 oppilaan joukko, 3 opettajaa, 4 rakennusta ja monia majoja. Meillä on syytä runsaaseen kiitokseen kaikesta siitä armosta ja uskollisuudesta, jota Jumala on meille osoittanut niin kuluneena vuotena kuin kaikkina aikaisempina vuosina.

Kuluneena vuotena olemme myös saaneet uusia ystäviä ja esirukoilijoita. Saksan kuuroilla on ollut yhteyttä kuurojen lähetykseemme ja he ovat osoittaneet sitä kohtaan kiinnostusta. Kun viime tammikuussa matkustin tänne, minut läpikulkumatkalla pyydettiin kertomaan koulustamme Kasselissa kokoontuneelle kuurojen joukolle. Nämä olivat hyvin kiinnostuneita koulustamme ja he tahtoivat osallistua uusimman luokkamme rahalliseen tukemiseen. Myös Sveitsin kuuroihin meillä on ollut yhteyttä. Vaikka Sveitsin kuurot jo avustavatkin Ghanassa toimivaa kuurojenkoulua, he kuitenkin tahtovat silloin tällöin muistaa meitäkin vähäisellä avustuksella, ja joka tapauksessa he muistavat meitä esirukouksissaan. Tämä uusien ystäviemme kiinnostus on rohkaissut meitä ja osoittanut, että Jumala ei ole unohtanut meitä. Hän antaa meille ystäviä sellaiseltakin taholta, mistä sitä vähiten osaisimme odottaa.

Yhä ajankohtaisemmaksi tulee kysymys kuurojen ammattikoulusta, kun jälleen vuoden kuluttua oppilasryhmä pääsee koulustamme. Tämän suuren tarpeen toteuttaminen on nyt erityinen rukousaiheemme. Jumalalla on mahdollisuuksia silloinkin kun emme niitä näe, ja me uskomme, että hän, joka tähän asti on siunannut ja ohjannut kouluamme, tahtoo tehdä sen vastedeskin. Hän antakoon meille rakkauttaan ja viisauttaan, hän antakoon oikean näkemyksen siihen työhön, jonka hän on meille uskonut, että hänen tahtonsa saisi tapahtua sekä ajalliseksi että iankaikkiseksi hyväksi tämän maan kuuroille.

Kerenissä syyskuulla 1963

Elsie Roos

Toimitusjohtaja

E. A. Liljander

siirtynyt eläkkeelle

Viime elokuun 1 päivänä siirtyi Oy Surdus Ab:n palveluksessa pitkän päivätyön suorittanut toimitusjohtaja E. A. Liljander 27-vuotisen palveluksensa jälkeen eläkkeelle.

Johtaja Liljander on syntynyt Loviisassa 29. 8. 1894, joten hän eläkkeelle siirtyessään oli 69-vuotias. Latojanopin hän suoritti 1908—1913, työskennellen latojana useissa eri painoissa, vuodesta 1918 faktorina.

Ammatti- ja kielitaitoaan täydentääkseen Liljander teki 1919—1920 opintomatkan ulkomaille, työskennellen mm. Stavangerissa, Oslossa ja Bergenissä ja kotimaahan palattuaan toimi faktorina eri kirjapainoissa Helsingissä, Porvoossa, Kotkassa ja Oulussa.

Vv. 1936—1963 hän on ollut kuurojen kirjapaino Oy. Surdus Ab:n toimitusjohtajana. Siellä on valmistettu pystyviä kuuroja graafisen alan ammattimiehiä, jotka oppinsa saatuaan ovat sijoittuneet muihin kirjapainoihin sekä Helsingissä että maaseutukaupungeissa. Kirjapainojen johtajat ovat olleet hyvin tyytyväisiä kuuroihin työntekijöihinsä. Oy. Surdus Ab:n kalusto on Liljanderin aikana täydellisesti uusittu ja sen kapasiteetti vastaa suuriakin vaatimuksia, mutta toivotaan kuurojen ja heidän ystäviensä entistä enemmän suuntaamalla painatustyönsä omaan kirjapainoonsa tukevan sen toimintaa kuurojen ainoana graafisen alan oppilaitoksena maassamme.

NIKKARILAN KUUROJEN TALOUSKOULUN TYÖVUODEN PÄÄTTÄJÄISET

Nikkarilan kuurojen talouskoulussa vietettiin lokakuun 18 p:nä vuosikurssin päättäjäisiä. Jo edellisenä iltana menimme vakiintuneen tapamme mukaan Pieksämäen kirkkoon kuurojen jumalanpalvelukseen. Kirkkotarhassa toisen luokan oppilaat kokoontuivat Bovalliuksen sukuhaudalle, missä Toini Härmä ja Hilkka Korhonen laskivat jäkäläseppeleen. Jumalanpalveluksessa saarnasi pastori Veikko Väätäinen ja veisaaminen oli harrasta brigadöri Meri Kruhsen ohjauksella. Urkujen soidessa hiljaa kokoontuivat tyttömme alttarin äärelle. Kirkosta palattuamme oli kirkkokahvi odottamassa ruokailuhuoneessa, mihin kynttilät loivat himmeää, lempeää valoaan.

Varsinaisena päättäjäispäivänä käsityönopettaja Elin Vähä-Pasila kiinnitti kukkaset koulunsa lopettavien II luokan tyttöjen rintaan. Tämän jälkeen kokoonnuimme juhlalounaalle I luokan tyttöjen huolehtiessa tarjoilusta. Päättäjäisjuhla alkoi virrellä ja pastori Väätäisen pitämällä puheella. Koulunsa jättäville tytöille puhui ensimmäisen luokan oppilaiden puolesta oppilas Eeva Tuomi ja viisi ensimmäisen luokan tyttöä esitti kuorolausuntana muistoksi toisen luokan tytöille virren 516. Poislähtevien puolesta oppilas Hilkka Korhonen kiitti opettajia ja tovereitaan taakse jääneestä kouluajasta. Johtaja Eeva Sormunen puhui tytöille ja jakoi opettaja Elin Vähä-Pasilan kanssa päästötodistukset ja Nikkarilan sormukset. Viimeisen puheenvuoron käytti brigadöri Meri Kruhse.

Viime vuosina on Suomen Kuurojen Liitto antanut stipendin ahkeralle, tunnolliselle koulunsa päättävälle oppilaalle. Tänä vuonna tämä stipendi annettiin opettajakunnan harkinnan mukaan Toini Härmälle. Tästä kauniista ja mieltämme lämmittävästä muistamisesta koulumme tahtoo lausua Suomen Kuurojen Liitolle parhaat kiitoksensa. Näihin kiitoksiin yhtyy stipendin saaja Toini Härmä.

Päästötodistuksen saivat seuraavat oppilaat: Riitta Einola, Toini Härmä, Pirjo Jaakkola, Aira Kaskela, Hilkka Korhonen, Tuire Kutilainen, Aino-Lahja Marttila, Tuovi Nieminen, Tuula Salmela ja Kerttu Vesalainen.

Nikkarilan kuurojen talouskouluun valitut uudet oppilaat: Kuusisto Kielo, Malinen Anja, Mäkinen Kirsti, Määttä Sirkka, Ollikainen Oili, Ruusulaakso Hilkka, Stenfors Pirkko, Taikina Liisa, Teinilä Sirpa ja Vatanen Kaisa.

Kuurojen Liiton stipendin saaja Toini Härmä.

Matkavaikutelmia

Neuvostoliitosta

II:n osa

Kirj. E. MATTILA

Ryhmämme on Moskovan kuuluisalla Punaisella torilla, ei vallankumouskulkueessa vaan jonossa matkalla Lenin-mausoleumiin.

Jo tämän lehden edellisessä numerossa tuli selostettua näkemyksiämme ja kokemuksiamme Leningradista. Nyt kerron Neuvostoliiton pääkaupungista, Moskovasta.

Lokakuun 2 p:nä saimme herätä tavallista aikaisemmin, ehtiäksemme Leningradin lentokentälle, jossa saimme nauttia aamiaisen kahvin kera. Kahvin jälkeen liittomme puheenjohtaja kiitti erittäin valituin sanoin Leningradilaista opasta ja tulkkia meille suomista palveluksista. Hän, opas, samalla tulkki tuntui olleen täysin tehtävänsä tasalla. Hän puolestaan kiitti osoitetusta huomaavaisuudesta ja toivotti tervetulleeksi mahdollisesti seuraavalle Neuvostoliitonmatkalle. Oppaan täydellistä nimeä minä en valitettavasti tiennyt, vain sen, että etunimensä on Galina. Hänet hyvästelimme ja sitten siirryimme suureen suihkumatkustajakoneeseen, johon mahtui ainakin 100 matkustajaa. Minulle suihkukoneella matkustaminen on aivan uutta. Potkurikäyttöisissä olen aikaisemmin ollut. Nopeasti noustiin yläilmoihin, pilvien yläpuolelle. Sanottiin että lentokorkeus olisi 8.000 metriä. Kaunista oli katsella alapuolella olevia valkoisia pilviä, jotka olivat kuin untuvia. Toiset sanoivat niiden olevan kuin lunta, jotta nyt sukset olisi tarvis.

Sattuipa hauskaakin.. Joukossamme oli kaksi täysin vihreää ilmamatkailijaa, jotka eivät ole koskaan ennen "lentäneet". Meillä tunnetut herrat Ragnar Östman ja Jarmo Narmala saivat asianmukaisen vesikasteen puheenjohtaja R. Savisaarelta. Tapaus huvitti toisia kanssamatkustajia kovasti. Lentomatka kesti vain yhden tunnin, matkan pituuden ollessa yli 700 km, kun saavuttiin Moskovan lentokentälle. Siellä oli vastassa uusi opas-tulkki, joka myös oli nainen. Hän toivotti meidät jokaisen tervetulleeksi selvällä suomenkielellä. Hänen opastamana siirryttiin odottavaan autobussiin, joka vei meidät tunnin kestävän matkan Moskovan kaupunkiin. Huomattiin että maasto on huomattavasti toista kuin Leningradissa. Sellaista kumpuilevaa. Metsät on selvästi koivuvaltaista, ja puitten lehtien syysväri on aivan samanlaista kuin Suomessa. Tien varrella vilahti ohi maalaisasumuksia, vanhoja rakennuksia joissa vielä näkyi veistoskoristeita ikkuna- ja ovipielissä sekä räystäissä. Rakennuksista on seinämaalit kadonneet. Eräinpaikoin pelloilla oli perunannosto käynnissä.

Kaupungin keskustaan saavuttuamme huomaamme että talot ovat niinkuin yleensä kaupungeissa on. Toinen toistaan isompia ja komeampia. Kaduilla liikkui ihmispaljous. Heillä tuntui vaatetus olevan vähän parempi kuin Leningradissa. Saavuimme viimein hotelli Berlinin eteen. Hotellin aulassa äkkäsimme suurikokoisen seisovan karhun eräässä nurkassa. Karhu on täytetty. On kuulemma Siperiasta tuotu. Karhu oli varmasti huomattavasti yli 200 kg painoinen. Sen hyökkäävä ja vihainen asenne oli vaikuttava. Huoneet saatiin mutkattomasti. Tuli minun kohdalla huonetoverin vaihdos. Lehtori Eljas Niskanen tuli J. Narmalan tilalle. Hämmästyksellä totesimme, että hotellihuoneet ovat varustettu suomalaisen suurkalustaja Askon kalustolla. Tuntui nyt niin kotoisalta.

Nautittuamme lounaan, lähdimme ensi aluksi ajelulle ympäri keskikaupunkia. Opas selosti paikkojen nimiä ja historiaa. Meille kuuroille tulkitsi puheenj. Runo Savisaari ja myös vuoroon past. Eino Savisaari. Panin merkille, että Leninin patsaita oli enemmän kuin muiden kommunistijohtajien. Oli myös muitten Venäjän suurmiesten patsaita. En missään huomannut Stalinin patsasta. Vilahti ohi lukuisasti kirkkoja ja muita vanhoja rakennuksia, joita kunnioittavasti katselin. Ajeltiin kappaleen matkaa kuuluisan Kremlin muurin sivua. ja Moskovan kanavan vartta ja ylikin. Se kanava on rakennettu muutama vuosi sitten. Rantareunustat oli kivestä tehdyt. Siisti vaikutelma.

Tultiin Moskovan valtionyliopiston luo. Eteen tuli mahtava näky. Rakennus oli oikea jättiläinen, valmistunut muutama vuosi sitten. Rakennus oli 13 tai 15 kerroksinen ja lisäksi keskikohdalla oli monikerroksinen tornimainen lisä. Ja kaiken kukkuraksi tornissa oli paksu mastontapainen, joka oheni latvaa kohti. Huipulla oli iso neuvostotähti. Väitetään, että rakennus, torni ja masto olisi yhteensä noin 200 metriä korkea! Poikittaiset siipirakennukset olivat myös isoja. Ne ovat oppilasasuntoina. Saimme kuulla että siinä yliopistossa opiskelee 20.000 oppilasta. Sitten ajettiin samaisen yliopistorakennuksen toiselle puolelle, isolle aukeamalle. Paikka on n.s. Varpusvuori. Sieltä oli erinomaisen hyvä näköala kaupunkiin. Kaupunkirakennuksia näkyi silmänkantamattomiin. Eihän se ihme ole, koska tiedetään, että Moskovan asukasmäärä on huomattavasti yli 6.500.000. Se on yksi maailman suurimpia kaupunkeja Lontoon, New Yorkin ja Tokion jälkeen. Edessä lähellä näkyi Moskovan kanava puoliympyrän muotoisena. Siinä niemellä, vasemmalla puolella on nunnaluostari, ainoa, joka vielä toimii. Ja oikealla puolella näkyi Leninin urheilustadion. Etäällä näkyi lukuisasti kirkkojen torneja, jotka välkkyivät kullan hohtoisina. Ovatko ne käytössä vai museoina, siitä en ole varma.

Meitä turisteja kuljetettiin paikasta toiseen näillä matkatoimisto Intouristin busseilla. Intouristilla on kaiketi näitä busseja satoja, meidän bussimme järjestysnumero oli 57 ja käytössä näytti olevan numeroita 160 asti.

Jälleen ajellessamme tultiin erääseen kohtaan, jossa on uima-allas, sellainen suuruudeltaan hehtaarin laajuinen, ympyrän muotoinen. Pohja näytti olevan kaunista marmoria. Ihmisiä oli uimassa. Mutta vesi olikin 27 astetta lämmintä.

Päivällisen jälkeen, puolet ryhmämme jäsenistä päätti etsiä Moskovan Kuurojen yhdistyksen taloa. Tämä kävi päinsä taksiautojen avulla. Siinä talossa sillä kertaa oli hiljaista. Eräissä huoneissa oli harjoitukset käynnissä. Varsinaisia johtohenkilöitä ei ollut tavattavissa sillä kertaa.

Eräässä huoneessa oli piirustus ja maalausnäyttely, siis samanlainen kuin Leningradissa. Suuri oli minun hämmästykseni, kun eräässä toisessa huoneessa nuoret miehet harjoittelivat torvisoittoa, kuulevan sotilashenkilön toimiessa ohjaajana eli kapellimestarina. Sillä kertaa oli mukana 7 poikaa. Minulle kapellimestari kertoi, että suuremman tilaisuuden tullessa, on 50 soittajaa saapuvilla, kuuroja luonnollisesti. Missähän muualla on vastaavanlaista? Juhlasali on huomattavan iso, siinä on yli 500 istumapaikkaa. Esiintymislava oli suuri ja kulisseja paljon. Sillä hetkellä oli tytöillä liikuntaharjoitus käynnissä. Moskovan kuurojen kanssa viittomin keskusteltiin vilkkaasti. Eräässä huoneessa oli shakinpeluu käynnissä. Meidän Östman osallistui pikapeliin. Sitten painuttiin yöpuulle.

Seuraavana päivänä, lokak. 3 p:nä, heti aamiaisen jälkeen kokoonnuttiin hotellin eteisaulaan, josta lähdettiin jalkaisin oppaan ohjaamana noin kilometrin päässä olevan Kremlin muurin luo. Huomattiin että ihmisiä oli jo yli 100 mt. pituudelta sinne kokoontunut ja uusia tuli meidän perään pitkäksi jatkoksi. Eri kansallisuuksia oli mukana. Oli esim. unkarilaisia. Meidän ryhmässämme eräät osasivat puhua joko saksaa tai englantia, jota myös unkarilaisetkin. Viimein alkoi jono liikkua eteenpäin. Tultiin Punaiselle torille. Venäläiset miliisisotilaat valvoivat järjestystä. Hitaasti edettiin erästä rakennusta kohti, joka on kuuluisa Leninin mausoleumi. Se sijaitsi Punaisella torilla, miltei keskellä ja muutamien kymmenien metrien päässä Kremlin muuria. Mausoleumi on ylätasanteella ainakin 300 neliömetrin laajuinen, reunat suurenivat parilla porrasmailla. On kokonaan tummanpunaisesta kivestä tehty, pinta sileän kiiltävä. Sisääntulo-oven molemmin puolin seisoi pari sotilasta jäykässä asennossa, kiväärit maahan nojaten. Menimme sisään portaita alas, jotka kääntyivät kolmesti, kunnes tultiin kammioon. Joitakin upseereita ja sotilaita oli siellä vartiossa. Kammiossa, jonka pinta-ala on yli 100 neliömetrin laajuinen, keskellä on noin parin metrin korkuinen koroke ja lattiatasanne. Korokkeella on paarivuode. Nousimme portaita ylätasanteelle. Saatiin nähdä vasemmalla puolella korokepaarilla lepäävän miehen kasvot, jota lähellä olevan lampun valo heijasti. Vuoteella lepäsi Neuvostoliiton järjestelmän luojan Wladimir Iljitsh Lenin. Hänen takkinsa on tumma, sotilasmallinen. Tuntui nukkuvan rauhallisesti. Leninin mausoleumi on Neuvostoliiton korkein pyhättö. Me puoistuimme kammion ylätasanteelta portaita alas, ei samaa ylöstultaessa, vaan vasemmalta. Ulos tultaessa havaitsimme että torilla on aika pitkä jono mausoleumiin pyrkijöitä. Varmasti jonotus kestää iltaan saakka. Jos joka päivä on näin paljon jonottajia, niin varmaan on ihmisiä käynytmausoleumissa miljoonia. Monet venäläiset ovat ehkä käyneet useita kertoja. (Tavallaan heille tämä on pyhiinvaellusta).

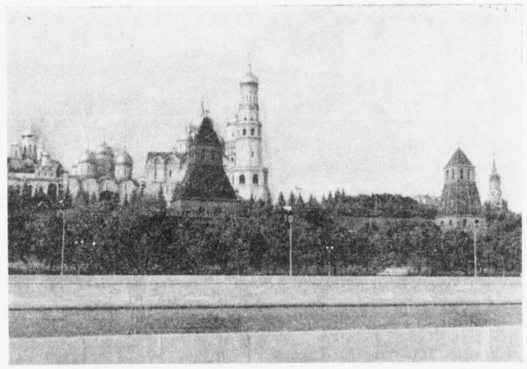

Kremlin kellot ja Kremlin muurit — tässä ne ovat Moskova-joen toisella puolella.

Siirryttiin Kremlin suuren muurin juurella olevaan pieneen puistoon, johon on haudattu Neuvostoliiton korkeimmat johtohenkilöt. Ei siinä minkäänlaisia merkkejä ollut vain puhdas hiekkapinta. Mutta muurin seinällä on metalliset levyt, joissa mainitaan vainajien nimet ja elinaika. Onpa muutamia huomattavimpien vallankumousmiesten patsaita marmoriin veistettynä. Kun mentiin pitkän hautarivin toiseen päähän, niin siellä oli maassa ainoana laatta, joka kertoi että siinä lepää kuuluisa J. V. Stalin. Hän oli aikaisemmin kuolemansa jälkeen asetettu samaan mausoleumiin Leninin viereen, mutta sitten myöhemmin sieltä poistettu ja maahan haudattu.

Siirryttiin muurilla olevasta portista sisään, Kremlin alueelle. Se on kuin oma kaupunki, muurinsa ympäröimänä. Kremlin muurit, punaisesta tiilestä tehdyt, sekä siinä pikkukaupungissa olevat rakennukset ovat olleet pystyssä vuosisatoja, aina Romanoff hallitsijasuvun ensimmäisestä hallitsijasta alkaen. Eräs suuri, palatsimainen rakennus on museona ja sinne sisään me menimme. Heitettiin päällysvaatteet pois ja pantiin talon tossut jalkoihin. Heti ensinäkemältä me voimme vain todeta että talo on suunnattomien arvojen säilytyspaikka. Tavaraesineitä on niin taajaan näkyvissä. On aivan mahdotonta tässä

Toivotamme kaikille ystävillemme
HYVÄÄ JOULUA
ja
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA 1964

Enonkoski
Korhonen Eino perh.
Muhonen Kaarina perh.

Hauho
Isolähteenmäki Anna

Häijää
Nummi Erkki

Hämeenkyrö
Lahtinen Sinikka

Ikaalinen
Koskinen Ester

Imatra
Heiskanen Jouko
Hietanen Terttu
Hämäläinen Vieno
Kaarniemi Rauno
Kaijanen Seppo
Kontkanen Matti
Suokas Osmo ja Leena

Lauritsala
Hartikainen Juho ja Aino
Vepsä Taisto perh.

Lappee
Jäkälä Antti

Lappeenranta
Kirvesmies Viljo
Lemmetty Osmo

Oulu
Kärki Veli

Punkaharju
Hannikainen Vilho

Ruokolahti
Kalpio Eino
Kostiainen Martti perh.
Luukkonen Reino

Savonlinna
Makkonen Juhani ja Lydia
Mikkonen Antti perh.
Partanen Juho perh.
Sairanen Irja
Suomalainen Pekka
Venäläinen Touko

Tampere
Tampereen Kuurojen Yhdistys r.y.
Tampereen Kuurot Urheilijat r.y.
Hakanen Olavi perh.
Haukilahti Pentti
Heinonen Väinö
Hirvelä Heino
Kaurela Valentin perh.
Komulainen Kirsti
Kujala Jorma
Lahtinen Lauri perh.
Lankinen Karl perh.
Paavilainen Annikki
Pitkäniemi Emil
Rannikko Niilo perh.
Salmi Pirkko
Tanhuanpää Mirja
Timlin Leena-Liisa
Valtonen Aune ja Raimo
Virta Sirkka

Uukuniemi
Berg Torsti perh.

Urjala
Laakso Väinö

---

luetella kaikkea erikseen. Oppaamme selosti tärkeimmistä esineistä. Veljekset Savisaari vuoroon tulkitsi meille kuuroille. Minä totean että meiltä kuuroilta menee kuin puolet hukkaan kuin kuulevilta. Kuuleva katselee esineitä ja samalla kuulee selostuksen, kun taas kuuron on nähtävä selostus ja sitten esine, jolloin syventyminen jää heikoksi. Ja opas liikkuu nopeasti eteenpäin. Talon jokaiset salit, huoneet, ja käytävät ovat täynnä näytteillä olevaa tavaraa. Siellä on aseita eri vuosisata-ajoilta. On keisarillisia istuimia, toinen toistaan hienoimpia ja kalleimpia. On upeita ajopelejä. On kruununkalleuksia, kultaisia ja hopeaisia. Eräistä on otettu pois arvokkaimmat, sellaiset kuin timantit, varmempaan paikkaan. On loisteliaita pukuja eri vuosisadoilta. On astiakalustoja. Esim. suuria tarjottimia tai hedelmävaaseja, jotka voivat painaa kolmisenkymmentä kiloa, ja ovat puhdasta kultaa. On eräs huoneen seinä varustettu kokonaan hienoilla posliiniastioilla, jotka ovat vain osa kokonaisesta kolmatta tuhatta eri esinettä käsittävästä pöytäastiastosta, jonka Ranskan keisari Napoleon I lahjoitti Venäjän keisari Aleksanteri I:selle. Katselemiseen kului yli 2 tuntia. Poistuessamme, minä tunsin että olen nähnyt vain osan. Koskahan voisin nähdä kaikki tarkemmin ja uudelleen? Se ehkä on vaikea unelma. On oikea elämys olla suunnattomien historiallisten arvojen ja rikkauksien keskellä. Kun esimerkiksi ajatellaan, että useat Euroopan valtiot ovat ahdinkoon joutuessa pakotetut luovuttamaan kulta- ja hopeakalleuksia voittajille tai sulattamaan rahoiksi, sen sijaan kalleudet Venäjällä on hyvin säilyneet, niin ne ymmärrettävästi ovat suuria museoharvinaisuuksia tuleville sukupolville.

Huomasin, että historiallisten arvojen näkeminen on tehnyt meihin jokaiseen voimakkaan vaikutuksen. Iltapäivällä jälleen oltiin autobussissa, joka vei meidät kaupungin laidalla olevaan kuurojen teollisuuslaitokseen. Rakennus on 5 kerroksinen, ja on valmistunut viisi vuotta sitten. Siellä työskentelee kahdessa vuorossa yht. 400 työntekijää. Suurimmaksi osaksi kuuroja ja valtaosa naisia. Meidät vastaanotti tehtaan tarkkailu- eli valvontainsinööri, joka on kuuro, sekä tehtaan johtaja, ja mukana oli tietysti oma tulkki. Ensin pidettiin neuvottelutilaisuus, jolloin meille selostettiin tehtaan syntyvaiheita ja toiminnan tarkoitusta. Meidän taholtamme tehtiin lukuisia kysymyksiä, joihin saimme vastauksia. Sitten siirryttiin tutustumaan työsaleihin ja huoneihin. Laitos on tyypillinen vaatetus- eli pukutehdas. Valmistetaan sillalla vahvistettuja pumpulikankaita, jotka värjätään ja senjälkeen kankaat joutuvat leikkuusaliin, jossa ne paksuina pinkkoina joutuvat mallipiirroksiin ja välittömästi koneleikkuuseen. Leikatut kankaat joutuvat ompelusaleihin, joita on kaksi. Kummassakin on 24 ompelukonetta ja muita koneita. Työ on sarjavalmisteista. Kiireinen työtahti näkyy olevan. Eräässä osastossa valmistetaan turkiksisia talvihattuja. Ehdittiin hiukan kysellä työntekijöiltä yhtä ja toista. Vielä meille näytettiin työläisten kerhosali, joka sijaitsi ylimmässä kerroksessa. Lopuksi pidettiin neuvottelutilaisuus, jolloin meidän taholta tehtiin uusia kysymyksiä.

Selvisi, että tämä laitos kuuluu siihen 70 tehtaan ryhmään, jotka omis-

Jatk. siv. 12.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

DECEMBER | 67 ÅRGÅNGEN | Nr 12 - 1963

ÅRSBERÄTTELSE

för dövskolan i Kereni 1962—1963

"Han för sin hjord i bet såsom herde, han samlar lammen i sin famn och bör dem i sitt sköte, och sakta för han moderfåren fram." Jes. 40: 11.

Under skolåret som gått, har vi försökt samla några små lamm i den Goda Herdens sköte. I september öppnades en ny klass med 12 elever. Endel av eleverna har varit mycket begåvade, medan andra haft det svårare. Man har dock lärt dem endel ljud samt ett tiotal ord vilka de fått lära sig uttala, avläsa från läpparna och skriva. Det har varit ett hårt arbete, men alla har gjort sitt bästa med iver och flit. Småningom började arbetet ge resultat. Barnen har lärt sig uttala räkneorden 1—20 och de har utfört små räkneuppgifter med dessa tal. De har lärt sig de första grunderna i sömnad och stickning och i morgongymnastiken och andningsövningarna har de deltagit med tävlan.

De flesta eleverna i denna nya klass tillhör den koptiska kyrkan. Vi har också fått vår första hedniska elev från Kunamatrakten. Eleven heter Magula och är mycket älsklig. Endast en av flickorna tillhör vår lutherska församling. Två är muhamedaner. Men alla deltar i morgon- och kvällsandakterna och i söndagsskolan. I söndagsskolan använder vi oss av bilder och tecken.

Då jag senaste november och december besökte Finland hade fru Ebba Borgström hand om denna klass. Hon hade tidigare hjälpt till vid undervisningen av denna klass och kände eleverna väl. Hon hade utfört ett gott arbete när jag återkom i januari ty klassen hade lärt sig många ljud och ord.

Först i februari kunde vi börja med en ny klass. Vi måste nämligen vänta på sängarna och pulpeterna. Tio livliga och vakna barn hör till klassen som vi kallar 1 B. Verksamheten började lovande, men så sjuknade lärarinnan, fru Borgström, tyvärr efter några veckor. Med förenade krafter har vi övriga fört fram klassen tlil läsårets slut.

Klass fyra arbetade flitigt under fröken Anni Kauppinens ledning. Hon och en eritreisk lärare har handlett handarbetsundervisningen och klassen har åstadkommit trevliga arbeten.

Gossarna undervisades en gång i veckan av den eritreiska läraren. Flickornas vackra arbeten har glatt dem själva och oss.

Höstterminen avslutades den 4 januari och vårterminen började den 14 januari. Arbetet fortgick till 28 juni med ett avbrott för påsklovet.

Den 22 juni firade vår skola en konfirmationsfest. Vår förra elev Salamawit Mengistu, som slutat skolan ett år tidigare, fick inte tillåtelse av sin mor att konfirmeras. Nu fick han sin tillåtelse och vi firade en signad fest vid Herrens bord, då de dövas församling fick en ny medlem. Vi har nu 11 konfirmerade döva, 6 flickor och 5 gossar. De behöver mycken förbön för att stå fasta i sin tro, då de ofta bor bland människor som inte är andliga.

Pastor Ivar Berglund har regelbundet hållit gudstjänster för våra döva. Det har betytt mycket för oss och vår lilla Kereniförsamling. Den här gången skötte han ensam hela konfirmationen. Vi ber och hoppas, att Gud skall ge oss en eritreisk präst för döva förrän pastor Berglund reser på semester till Sverige.

Vid skolans avslutningsfest, där gäster också var närvarande, talade pastor Olle Hagner. Han förundrade sig över Guds välsignelse, som gjort det möjligt för den lilla skolan att under sju år utvecklas till vad den är — med 33 elever, 3 lärare, 4 byggnader och många hyddor. Vi har skäl att tacka för den nåd och trohet som Gud bevisat oss under detta år, liksom han gjort under de tidigare åren.

Under året har vi också fått nya vänner och förbedjare.

De döva i Tyskland har haft förbindelse med vår döva mission och de har visat stort intresse för den. När jag i januari reste hit ner bad man mig att under genomresan stanna i Kassel och berätta för de döva om vår skola. Deras intresse var så stort att de bad att med pengar få understöda vår nya klass. Vi har också haft kontakt med de döva i Schweiz. Trots att de understöder en dövskola i Ghana har de velat nu och då hjälpa oss med något. Isynnerhet har de tänkt på oss med förböner. Detta intresse hos våra nya vänner har gett oss mod och bevisat att Gud inte glömt oss. Genom honom har vi fått vänner också från sådana håll vi minst väntat det.

Nu blir frågan om en yrkesskola ännu aktuellare när en elevgrupp nästa år har genomgått skolan. Detta viktiga behov har varit den viktigaste anledningen till våra böner. Gud har utvägar även då vi inte kan se dem, och vi tror att han, som hittills välsignat och lett vår skola, skall göra det fortfarande. Må han giva oss kärlek och vishet, må han ge oss en rätt syn på arbetet han anförtrott oss. Att hans vilja må ske till fromma för döva i detta land nu och i all framtid. Kereni, september 1963

Elsie Roos.

VAD GENYA-BARN
vill veta om Sverige

Kan alla i Sverige läsa och skriva? Finns där några fattiga? Fryser människor ihjäl på vintern? Ger svenska pojkar stryk åt sina flickor?

Se där några frågor som en flicka hemma från Arbrå i Sverige kan få att besvara, när de mörkhyade barnen i ett barnhem i Nairobi, Kenya vill veta mera om hennes hemland.

Arbrå-flickan Britt-Marie Strömstedt, är en av de två svenska töser som fått "pionjärarbeta" på barnhemmet i Nairobi. De for dit i juni och stannar sex månader och de är utvalda av Ungdomens röda kors.

Det är första gången Röda korset prövar en dylik ungdomsaktion. Initiativet får ses som ett första försök att stimulera ungdomen till frivilligt arbete bland unga nationer i Afrika.

Barnhemmet som även är dövskola, har tagit emot 85 barn. Flickorna har dock även fått delta i besök hos f.d. patienter i byarna runt hemmet, som heter Dagoretti. De har tjänstgjort på sjukhus, gett lektioner i första hjälp, fått delta i safaris (jaktexpeditioner), sett lejonfamiljer ute i frihet på 4 m. avstånd och haft en mycket omväxlande tjänstgöring.

Britt-Marie berättar. — "Alla är så vänliga. Barnen är livliga och frågvisa, sjunger och dansar och vill gärna visa vad de kan — och det är förbluffande hur duktiga de är. Själv har jag en afrikansk tös till hjälp. Inget av barnen talar engelska och själv kan jag inte mera än tio ord kikugu. Men jag har letat fram alla trummor och slaginstrument jag kunnat finna och sen har vi gjort skramlor av plåtburkar och ärter — en hel liten orkester.

Av de 24 döva barnen kan en del inte få fram ett ljud, rör bara läpparna. Genom att med fingrarna beröra våra läppar och strupar känner de vibrationerna och söker göra efter. Våra lektioner i första hjälpen är också intressanta, vi tränar transporter och lyft, gör konstgjord andning, behandlar chock och medvetslöshet. Mitt i lektionen brukar vi göra en paus så får barnen ställa frågor om Sverige. De är mycket vetgiriga och frågorna gör ibland att man måste skratta. "Att ni inte fryser ihjäl när ni åker skidor? Varför är inte alla svenskar blonda och blåögda?" Våra träskor har de inte tidigare sett maken till — de höll aldrig på att sluta skratta.

Min kamrat Britt Koniakowski från Slite och jag bor i ett stenhus med lergolv. När vi tvättar måste det ske två gånger. Först i kallt vatten för att få bort den röda jordens damm som klibbar fast, och sedan i varmt vatten. Frukost och middag lagar vi själva. Spisen "eldas" med paraffin. Det ryker in och man ser mest ut som en sotare innan maten är färdig. Men vi har roligt.

Vi åt kyckling på Afrika-vis ute i byn. Det är närapå en rit: först gick husmor omkring med ett handfat så man fick tvätta händerna. Sen sattes kycklingen fram. Den måste gnagas av inpå benen, eljest är man oartig. Gästfriheten står högt. Vi får inbjudningar till te, lunch, middag än här, än där.

Skördefesten "Harvest Festival" är både högtidlig och festlig. Då tackar folk Gud för skörden. Kyrkan smyckas med frukt, grönsaker, blommor, t.o.m. konservburkar. Alla sjunger med i högmässan med dess vackra psalmer.

En söndag deltog vi i en safari och såg tio lejon kalasa på en gnu. Vid stranden låg en krokodil och sov, i vattnet badade tre flodhästar, i träden gungade apor. Vi såg giraffer, strutsar, schakaler, vårtsvin, zebror, gaseller och fåglar."

Ur SDR-Kontakt

En hälsning och ett tack!

Ni, ärade läsare, kanske fäste er vid en adressförändring i annonsen över tidskriftens redaktion i senaste numret. Börje Ahlbäck, som under en lång räcka av år redigerat den svenska delen av tidskrift för döva och räddat den från att helt och hållet upphöra, har sett sig nödsakad att träda tillbaka. Vi förenar oss alla i ett tack för hans intresse och uthållighet att hålla uppe vår tidskrift, som för bra många av de döva i vårt land är den enda länken och gemenskapen mellan vänner och ödeskamrater.

I stället för Börje Ahlbäck är det nu undertecknad som övertar redigerandet av Tidskrift för döva. De äldre av er kanske minns "Oldtmor", fru Julia Stadius, som i många år skötte tidskriften och sedan på gamla dagar bidrog med dikter och uppmuntrande artiklar för sina kära döva vänner. Hon kallade sig Oldtmor för att alla skulle betrakta henne som sin "gamla" mor, vilket ordet betyder. Hennes sondotter, som är jag, skall nu försöka mitt bästa för att fortsätta detta värv. Jag har till min glädje funnit att många gärna lämnar in bidrag och hoppas att detta skall fortsätta. Att ni berättar om vad som hänt, och varför inte också sådant ni tänkt på och gärna vill diskutera. Den som bor avsides och har ingen att tala med kan nå oss andra genom att skriva, om också bara få ord.

När decembernumret kommer ut, står julen för dörren. Vädret är nu när detta skrives dystert, i tidningarna läser man om svält och olyckor. Vore det inte viktigt att av julen göra en lugn och varm högtid där vi skulle vara tillsammans, så länge vi har varandra. Och någon dag under helgen öppna vårt hem för den ensamma eller sorgsna.

Jag har ett tydligt minne av en julfest engång då jag var ganska liten. Det var nämligen första gången jag såg en tablå med Jesusbarnet, Jungfru Maria, Josef och herdarna. Maria hade mörkt hår och mycket mörka ögon, hon hade barnet i famnen och såg på det medan sprakstickorna lyste omkring dem. Tablån tog slut som allt vackert gör. Men vad fick jag till min barnsliga häpnad se? Lärarinnetanten gick förbi med Jesusbarnet och bredvid gick Jungfru Maria med uppräckta händer och hänryckta ögon och såg på barnet. Hon fick inte bära det ty hon var bara en liten flicka och barnet var en alldeles för fin docka som var lånad. Och jag som trodde att det var Jesus själv. Skolan var en barnträdgård för döva, som sedan måste upphöra och "Maria" var Sylvi Friman. Senare i livet har jag ofta konstaterat hos Sylvi en godhet och hjälpsamhet mot alla som kommer i hennes väg. Hon är nästan som en mor för gamla och sjuka. Hon är en god representant för de döva, som i allmänhet är hjälpsamma och vänliga mot sina medmänniskor och jag tror att man här kan tillämpa Jesu ord: Rätt så, gode tjänare!

Vi på redaktionen önskar er alla en God Jul! *Rea Stadius*

TIDNINGARNAS SYN PÅ DE DÖVAS
VÄRLDSKONGRESS

Den ena stora kongressen avlöser den andra i våra metropoler — många intressanta, några litet tråkigare. En kongress som säkert kommer att dröja sig kvar i minnet hos journalisterna är den nyligen avslutade världskongressen i Stockholm för döva med delegater från ett 40-tal länder, en kongress rik på säregna och fängslande intryck för en utomstående.

För att ta ett enda exempel: Vilket egendomligt och gripande hörsel- och synintryck att stå på balkongen utanför Stadshusets Gyllene sal och uppleva Blå hallens böljande folkhav av döva, som med liv och lust dansar modern dans till en bullrig, öronbedövande vanlig dansorkester. De döva kan kompensera hörselintryckan genom att flitigt studera och imitera de hörande, det må gälla dans eller handgrepp i ett yrke, och dansen föreföll de att ha stort utbyte av.

Temperamentsfull atmosfär

Hela kongressen gav ett oväntat glatt och livligt intryck. Man frapperas av vilket oerhört stort register av åtbörder och ansiktsskiftningar, som en intelligent och uppfinningsrik människa kan utveckla, när hon inte genom röst och hörsel kan meddela sig med sina medmänniskor.

Och den hörande som slänger blygheten överbord rycks snart med av denna livlighet i åtbörderna och märker att det inte är så svårt som man tänkt sig att följa de dövas föreställningsvärld. Umgänget med dem kan vara lika roligt som att träffa utlänningar vars språk man kan dåligt, men som man får kontakt med genom att anlita sin fantasi och söka finna och förstå nyckelord. Vid kongressbanketten var det både spännande och nyttigt att få bry sin hjärna med att t. ex. tyda sin tyske bordsgrannes gester och till slut kunna lista ut att hans yrke var att väva gobelänger med djurmotiv.

Det gäller bara att ha tålamod och uthållighet för att något hjälpa de döva ut ur sin hittillsvarande svåra kulturella isolering, framhöll akademiledamoten Harry Martinson i sitt öppningsanförande. Ifråga om uttrycksförmågan bor det en konstnär i varje människa, också i de döva, som det gäller att hitta och hålla levande, sade han.

Sinsemellan har de intelligentaste döva utvecklat ett internationellt teckenspråk, som en av kongressens kommissioner arbetade med för att göra enhetligt. Det var fängslande att se hur en skandinav och en korean utan att kunna varandras språk förstod varandra hjälpligt med denna "esperanto". De döva är också rörande hjärtliga mot varandra när de råkas — temperamentsfulla omfamningar, slängkyssar och ryggdunkar får ersätta de hörandes slitna artighetsfraser.

Tidig hjälp viktig

Vad kan göras för att förebygga onödig dövhet?

— Endast ca en fjärdedel av dem vi kallar döva är helt döva, de övriga har hörselrester, som kan uppövas och göra god tjänst, betonar laborator Lennart Holmgren, överläkare på Karolinska sjukhuset och teknisk ledare för kongressens kommission för medicin och audiologi.

Det kan inte nog understrykas hur viktigt det är att så tidigt som möjligt diagnosticera hörselsvårigheter hos barn, så att man under barnens mest mottagliga år kan sätta in intensiv hörselundervisning. Detta skall ske i särskilda förskolor, som vi i Sverige nu har 17 utav. Föräldrar som har barn med hörseldefekter måste vägledas så att de rätt uppfostrar dessa barn alltifrån födseln. En av kommissionens resolutioner går just ut på att sprida kunskap om nödvändigheten av så tidig hörselundervisning som möjligt.

I Sverige är man glädjande nog medveten om de här frågorna. Föräldrarna kommer tidigt till oss med de hörselskadade små. Om de inte själva iakttagit att småttingarna hör dåligt brukar släktingar eller grannar påpeka saken.

Lennart Holmgren framhåller vidare att hans kommission i en annan viktig resolution vill fästa all världen läkares uppmärksamhet på att dövhet kan orsakas av vissa antibiotika, speciellt dihydrosteptomycin, som används bl. a. för att bota tuberkulös hjärnhinneinflammation.

Skickliga döva bilförare

Kongressen gav flera prov på att de döva kan öva upp stor skicklighet på områden, där hörseln inte har avgörande betydelse. Man fick på utställningar se vad döva fotografer och smalfilmare åstadkommit och imponerades av gymnastikuppvisningar och idrottstävlingar. Man hade t.o.m. ordnat en spännande motortävling.

Många länder är restriktiva med att bevilja körkort åt personer som hör dåligt. Kongressen krävde en ändring på den punkten.

Forts. i nesta nr.

Idrottsnyheter

EN SKYTTEFÖRENING GRUNDAS

I novembernumret av Tidskrift för döva meddelade vi att inrikesministeriet gett lov till instiftandet av en skytteförening för döva i Finland. I detta nummer ingår en kallelse till konstituerande mötet och vi hoppas att många döva män, och varför inte också kvinnor, kommer att delta.

Man har sagt mig att våra döva före krigen i hög grad utövade skyttesport, främst med militärgevär. Och att de gjort väl ifrån sig under de Internationella spelen. Under världstävlingarna i Helsingfors klarade Finland sig inte, just av den orsaken att här inte finns möjligheter till tävlingar. Dessa kan man återigen ordna endast om det finns en organisation, t. ex. en skytteklubb. Därför ansåg man det vara nödvändigt att grunda en förening, vilken som ett fristående och tillräckligt smidigt organ kan återuppliva och utveckla skyttesporten bland våra döva. De når härigenom den tävlingsvana, som är nödvändig för att vid de kommande världstävlingarna uppnå resultat.

Men det är inte endast för världstävlingarnas skull vi önskar bilda en förening utan också för att de döva som inte utövar någon sport ändå skulle få ett nytt innehåll i sitt liv genom att förenas med sina ödeskamrater i tävlan eller att delta i verksamheten inom skytteföreningens krets. Man kunde ta upp också andra grenar av skjutning än den sedvanliga 300 meter gevär, som döva i de övriga nordiska länderna brukar utöva. (Varför skulle vi inte delta

i leken och visa hur man åstadkommer hål i tian?) Jag nämner här den billiga miniatyrgevärgrenen, den spännande pistolskjutningen, hagelgeväret som fordrar en snabb reaktionsförmåga. Jag vågar också påstå, att skyttet är den enda sporten där kvinnor kan tävla jämnstarkt med män. Hos de hörande har kvinnor klarat sig väl bland männen såsom Ann-Maj Tara, Hannele Wirilander m.fl. Föreningen kommer att försöka förmedla billigare skjutningsmaterial för medlemmarna och att leda och upplysa dem som är i behov av det.

Många har kanske en annan uppfattning om värdet av skyttet som sport. Men denna idrott fordrar mycket av sin utövare. För att lyckas i tävlingarna måste den fysiska konditionen vara god, blodtrycket normalt och pulsen långsam. Detta fordrar ett hårt rörelseprogram och man måste avstå från allt som kallas bekvämhet och njutning. Detta säger världsmästaren Gary Anderson (USA). En ryss har kallat skyttet för viljans sport. Det är den energiska och aldrig eftergivande viljan som vinner.

Genom att skyttet är upptaget på CISS:s världstävlingars program, tycker man att ingen kunde förhålla sig avvisande mot stiftandet av Finlands Dövas Skytteförening. Jag uppmanar härmed de döva i Finland att delta i konstituerande mötet i Tammerfors. Det kan kallas ett historiskt tillfälle, vars väsentliga ändamål är att vi på vårt håll vill bidra till försvaret av de blåvita färgerna genom en idrottsgärning varhelst det behövs.

Seppo Ahjolinna

HÖSTTÄVLINGARNA MELLAN DÖVSKOLORNAS ELEVER I ÅBO 29. 9. 63.

Finlands dövas idrottsförbund tog initiativ till idrottstävlingar, som skulle ordnas årligen mellan dövskolornas elever, tack vare ett understöd av undervisningsministeriet. De första tävlingarna skedde söndagen 29. 9. 63 och ordnades av Åbo dövskola och Dövas idrottsförening Valpas.

Fyra skolor, Åbo, Uleåborg, Kuopio och St. Michel, hade sänt sina representanter för att tävla om de många individuella prisen som donerats av Finlands Dövas Idrottsförbund, och som räckte till för hälften av deltagarna, samt om det ståtliga vandringspris som donerats av förbundets ordförande Carl-Eric Martola.

De flesta poängen till sina skolor tog Arja Saunamäki 28, Ritva Aarnio 21, Taina Saarinen 19 och Salme Kemppainen 17 samt gossarna Eero Saarikoski 22, Raino Saariniemi 19, Aulis Hytönen 18 och Into Mäkinen 16 poäng. Bland pojkarna var tävlingen om topplaceringen jämnare än bland flickorna, där Arja Saunamäki vann 2 grenar. Skolornas placering beräknades så att bland de tävlande vann segraren 10 p. de följande 8—7 p. o.s.v.

I samband med tävlingarna fördes diskussioner mellan skolornas lärare i fysisk fostran och representanter för Finlands Dövas Idrottsförbund. Diskussionen gällde möjligheterna för att utvidga sådana tävlingar till återkommande höstdagar. På programmet skulle utom sport dessutom förekomma bollspel. Motsvarande vinterdagar skulle också ordnas för vinteridrott och tävlingar inomhus. De hörande barnen har i sina skolor liknande tillfällen att få komma tillsammans. De döva barnen är i mycket stort behov av att träffas och få kontakt med varandra.

Möten

JAKOBSTADS dövas förening anordnar en sedvanlig julfest med trevlig program den 4 januari år 1964 kl. 18. I Församlingshemmet vid Skolgatan 11. Välkommen!

VASAS Dövas förening firar sin sedvanliga julgransfest den 28 december 1963 kl. 18, i det egna huset, Hantverkaregatan 6, Brändö.

På programmet bl. a. kaffe och gröt. Alla medlemmar och deras vänner är välkomna!

VASA Dövförening håller sitt enligt stadgarna bestämda årsmöte den 26 januari 1964 börjande från kl. 14 i det egna huset, Hantverkaregatan 6, Brändö.

Gamla och nya medlemmar, kom så många som möjligt.

BRIDGE-KLUBBEN AV HELSINGFORS Dövas Förening anordnar sitt årsmöte i föreningens lokal onsdagen, den 8 januari 1964 klo 19.

Jatk. siv. 8.

taa Neuvostoliiton Kuurojenliitto perusjärjestöjen kanssa. Tehtaitten tuottama nettovoitto tulee liiton ja perusjärjestöjen käyttöön. Tämä siksi, koska liitto ja perusjärjestöt eivät saa mitään suoranaista valtionapua. Työläisillä on 8 tunnin työpäivä. Lauantaina lyhempi. Palkkaus: työtä on tehtävä päivänormin saavuttamiseen, jos ei sitä saavuta, on palkka pienempi, ja taas jos saavuttaa ja ylittää sen, saa prosenteissa lisää. Siis tavallaan urakkatyö. Siksi näkyy kiireinen työtahti jokaisella. — Tehtaassa on vielä koulutusosasto, jossa nuoret saavat harjoitella pukujen valmistusta määrätyn pituisella koulutusajalla, joka on eri asteinen. Kurssin suoritettuaan he voivat hakeutua vakinaisiin paikkoihin muualla. Oppilaille maksetaan rahassa säädetty summa avustuksena ja he saavat vapaan asunnon ja vapaan ruokailun kerran päivässä. Vielä meille näytettiin työläisten asuntotaloja, joita on kaksi aivan tehtaan välittömässä läheisyydessä. Meille suotiin kerran kummassakin talossa pistäytyä huoneisiin. Ne näkyvät olevan siistissä kunnossa. Muuten ovat ahtaat, verrattuna meikäläisiin. Meille kerrottiin, että parhaillaan on rakenteilla uusi tehdasrakennus toisaalla kaupunkia. Valtio avustaa tehtaan rakennusvaiheessa. Kysyin johtajalta paljonko hän palkkaa saa. Sanoi levollisesti saavansa 120 ruplaa kuukaudessa. Kysyin, onko mahdollisuutta saada sivutuloja. Vastasi, että se on jyrkästi kielletty, ja että sillä pal-

Jatk. siv. 17.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**

Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.

Red. sekr.: **Jarmo Narmala,** Box 62, Tavastehus. Tel. 24 289.

Svenskpr. red: **Rea Stadius,** Fredriksg. 39, Helsingfors. Tel. 56 419. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.

Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☎ 638 154.

Postgiro: 6825.

Prenumerationspris: 1964 1/1 årg. 7,—, till utlandet 10,—.

Urheilukirjoitukset tammikuun n:oon on lähetettävä ennen 2 p. jouluk. Kauko Mäkelä, Lentäjänkatu 10, Naistenmatka.

Puheenj. Carl-Erik Martola
Hakamäki, 4 F 81, Tapiola

Toiminnanjoht. Kauko Mäkelä
Lentäjänk. 10, Naistenmatka

Rahastonh. Börje Ahlbäck
Iso Roobertink. 1 B 24, Helsinki
Postisiirtotili n:o 6602

Ampumaseuran perustaminen

Kuten marraskuun Kuurojen Lehdessä oli maininta, sisäasiainministeriö on myöntänyt luvan Suomen Kuurojen Ampumaseuran perustamiseksi. Toisaalla tässä lehdessä on kokouskutsu mainitun seuran perustamistilaisuuteen, johon toivotaan osallistuvan runsaasti kuuroja miehiä ja miksei naisiakin.

Kuten minulle on kerrottu, ennen sotia maamme kuurot harrastivat melko paljon ammuntaa, etupäässä sotilaskiväärillä, menestyen hyvin myöskin Kuurojen Maailmankisoissa. Helsingissä pidetyissä Maailmankisoissa Suomi ei kuitenkaan pärjännyt hyvin lähinnä juuri kilpailumahdollisuuksien puuttumisen vuoksi. Kilpailuja taasen ei ole ollut mahdollista järjestää ilman ampumaseuran kaltaista yhteenliittymää. Tämän johdosta katsottiin tarpeelliseksi perustaa oma ampumaseura, joka erillisenä ja tarpeeksi joustavana seurana voisi elvyttää ja edistää ampumaurheilun harrastamista maamme kuurojen keskuudessa antaen heille sitä kilpailukokemusta, joka saattaa osoittautua ratkaisevaksi tulevissa maailmankisojen koitoksissa.

Ampumaseuraa ei kuitenkaan ole ajateltu perustaa pelkästään maailmankisojen vuoksi, vaan myöskin sen takia, että kuuro, joka syystä tai toisesta ei harrasta muuta urheilumuotoa, saisi uutta sisältöä elämäänsä osallistumalla kohtalotoveriensa keskinäisiin kilvan koitoksiin tai muuten toimimalla ampumaseuran piirissä. Seuran ohjelmaan voidaan ottaa myös muunlaisia ampumalajeja kuin tavanomainen 300 metrin kivääriammunta, jota muuten muiden pohjoismaiden kuurot harrastavat keskenään. (Miksemme mekin voisi yhtyä leikkiin ja näyttää, kuinka puhkotaan reikiä napakympiin?). Ohjelmasta mainitsisin huokean pienoiskivääriammunnan, jännittävän pistooliammunnan ja nopeaa reagointia vaativat haulikkolajit. Rohkenen korostaa sitäkin seikkaa, että ammunta lienee ainoa urheilulaji, jossa naisetkin voivat kilpailla tasaväkisesti miesten kanssa. Kuulevien keskuudessa naiset ovat pärjänneet hyvin miesten joukossa, kuten esim. Ann-Maj Tara, Hannele Wirilander jne. Seura pyrkinee myöskin sellaisiin toimenpiteisiin, että kuuro henkilö saisi seuran kautta ampumatarvikkeensa halvemmalla kuin ehkä muuten, samoinkuin tarvittaessa jakamaan valistusta ja ohjausta sitä tarvitseville.

Monilla saattaa olla toinen käsitys ampumaurheilun urheilullisesta arvosta. Ampumaurheilu on kuitenkin sikäli vaativaa urheilua, että menestyäkseen kilpailuissa ampujan on harrastamalla rankkaakin liikuntaa ja kieltäytymällä erinäisistä mukavuuksista ylläpidettävä hyvää fyysistä kuntoa, normaalia verenpainetta ja hidasta pulssia, kuten maailmanmestari Gary Anderson (USA) sanoo. Eräs venäläinen sanoi ampumaurheilua tahtojen urheiluksi, jossa sinnikäs, peräänantamaton tahto voittaa.

Jo pelkästään sen vuoksi, että ampumakilpailut ovat CISS:n maailmankisojen ohjelmassa, mahdollinen vastustava suhtautuminen Suomen Kuurojen Ampumaseuran perustamiseen ei olisi perusteltavissa. Siispä pyydän saada lausua kehoituksen sanoja, jotta hyvin moni Suomen kuuro osallistuisi Tampereella pidettävään perustamiskokoukseen, historialliseen tilaisuuteen, jonka olennaisena pyrkimyksenä on omalta osaltaan puolustaa sinivalkoisten värien kunniakkaita urheilutekoja missä tahansa sitä tarvittaneenkin.

Kuurojenkoulun oppilaiden syyskilpailut Turussa 29. 9. 63

Suomen Kuurojen Urheiluliitto teki opetusministeriöltä saamansa apurahan turvin aloitteen kuurojenkoulujen oppilaiden vuosittaisten urheilukilpailujen järjestämiseksi. Ensimmäiset kilpailut toimeenpantiin sunnuntaina 29. 9. 63 Turun Kuurojenkoulun ja kuurojen urheiluseuran, Valppaan, vastatessa järjestelyistä.

Neljän koulun, Turun, Oulun, Kuopion ja Mikkelin, edustajat olivat saapuneet paikalle kilvoittelemaan Suomen Kuurojen Urheiluliiton lahjoittamista lukuisista mieskohtaisista palkinnoista, joita lopulta riitti aina puolelle osanottajamäärästä, sekä liiton puheenjohtajan Carl-Eric Martolan lahjoittamasta koulujenvälisestä komeasta kiertopalkinnosta.

Eniten sarjapisteitä koululleen keräsivät tytöistä Arja Saunamäki 28, Ritva Aarnio 21, Taina Saarinen 19 ja Salme Kemppainen 17 sekä pojista Eero Saarikoski 22, Raino Saariniemi 19, Aulis Hytönen 18 ja Into Mäkinen 16. Kilpailu kärkisijoista oli poikien kesken tasaisempi kuin tyttöjen kilpailuissa, joissa Arja Saunamäki voitti 2 lajia. Koulujen sijoitus ratkaistiin kilpailijain sijoituksen perusteella siten, että kunkin lajin voittajalle annettiin 10 p., seuraaville 8—7 jne.

Kilpailujen yhteydessä pidetyssä koulujen liikunnanopettajien ja Suomen Kuurojen Urheiluliiton edustajien keskeisessä neuvottelutilaisuudessa keskusteltiin mahdollisuuksista näiden kilpailujen laajentamisesta erikoisiksi syyspäiviksi, joiden ohjelmassa olisi urheilun lisäksi myös palloilua, sekä vastaavien talvipäivien aikaansaamisesta talvi- ja sisälajien kilpailuja varten. Onhan vastaavilla kuulevien lasten oppilaitoksillakin tämänsuuntaista kanssakäymistä. Toisaalta myös kuurot lapset ovat lisätyn keskinäisen kanssakäymisen ja yhteyden tarpeessa.

Tulokset:

Pojat

100 m: 1) Aulis Hytönen M 12,9, 2) Raine Saariniemi T 13,4, 2) Pauli Tirkkonen M 13,4, 4) Reijo Kiiskinen M 13,6, 5) Eero Saarikoski O 13,7, 6) Erkki Pekkala O 14,1, 7) Jouni Antikainen K, Jaakko Koski T, Into Mäkinen T 14,2, 10) Vilho Kolehmainen K 15,0, 11) Matti Pirttilä O 15,1, 12) Juhani Paakkonen K 15,2.

Unkarilaisia uintimestareita tapaamassa

Vasemmalta oikealle M. Kún, L. Kollar, hänen äitinsä, I. Vasák, G. Auble, kirjoittaja ja edessä E. Nagy ja L. Galambos.

Ollessani viime elokuussa Budapestissä tarjoutui minulle tilaisuus tavata sympaattiset uimarit L. Kollar, L. Szirt, M. Kún, G. Aubler, P. Traskò, E. Nagy, E. Detrich, T. Molnar, Marianne Berènyi, Eva Sneider. Eräänä sunnuntaiaamuna perhetuttavamme kemisti J. Vasàk'n poika haki minut hotellista mennäksemme asemalle. Lähdettiin junassa iloisesssa uimarien seurassa kuuluisan "Unkarin meren" nimeltään Balaton'in rannalle. Parin kolmen tunnin kuluttua saavuttiin Balaton-füred'ille. Olin Vasak'n kanssa Budapestissä uimalassa ja näin uimareitten harjoituksia kahden pätevän kuuron valmentajan Vilma Kraszner'n ja E. Detrich'n neuvoessa. Palatessani Balatoniin sinä iltana satoi kovasti kuten seuraavinakin iltoina, mutta päivisin paistoi hehkuvasti. Jalkansa satuttaneen E. Galambos'n poika osasi pitää uimareita kurissa. Aamulla mentiin rannalle ja sitten laivalla Tihanyniemen rannalle. Käytiin uimassa ja pelattiin palloa kuumassa auringossa. Kuurot uimarit L. Kollar, M. Kún, I. Vasak, G. Aubler ja E. Nagy, jotka ottivat osaa 4000 metrin uintikilpailuihin, jäivät sinne palattuamme laivalla. Klo 12 alkoi kilpailu ja 67 uimaria ui yli lahden. Oli jännittävää seurata kiikarilla uimarien lähenemistä. Viimeinkin tuli tieto, että Kollar voittaisi. Ja hän saapui ensimmäisenä ja ui rauhallisena rannalle. Seuraavana kuulevan tasalla saapui G. Aubler. Uljaasti uiva Vasaàk tuli yhdeksänneksi. Oli aika aallokkoa.

Tulokset: Kollar 52.18, Aubler 54.59, Vasàk 58.47. L. Kollar, joka on 200, 400, 800 ja 1500 metrien maailmanmestari, oli voittanut kolme kertaa edellisissä 4000 metrin uinnissa. Hän on kihloissa puolalaisen uimarin Barbara Pawlovskin kanssa. Kollarilla on hyvä unenlahja, nukkui kauemmin kuin muut. Vasàk ja Aubler olivat vain 16-vuotiaita voitettuaan edellinen kolmannen palkinnon 200 m:llä ja jälkimmäinen toisen palkinnon 1500 metrillä Helsingissä. Siellä Budapestissä 10-, 14- ja 16-vuotiaat ovat hyviä kilpauimareita, heistä erät nimeltään Tibor Molnar, Judit Strokay. Unkarin pojat ovat ovat maailman parhaat vesipallo-ottelussa ja myöskin 4×100 ja 4×200 m:n viesteissä. He ottelivat monesti kuulevia vastaan vesipallossa, kuten nyt viimeksi Münchenissä. Täytyy ihmetellä unkarilaisten kuurojen korkeata uintitasoa. Budapestin Siketek Sport-club (Kuurojen urheiluseura) on laaja eri urheiluharrastuksineen, siihen kuuluva uimaseura käsittää 70 jäsentä ja seuran johtaja E. Galambos on ihailtavan energinen. Hän ilmaisi kauniit tunteensa Suomea ja Paavo Nurmea kohtaan ollessamme kutsusta hänen luonaan. Hän lausui yksityisen toivomuksensa, että saataisiin silta Unkarin ja Suomen välille siten, että maat vuorotellen kilpailevat uinnissakin. Lupasin ottaa selvää siitä mahdollisuudesta herra K. Mäkelän kanssa, joka oli kirjoittanut lokakuun Kuurojen lehteen "Uinti SKUL:n mestaruusohjelmaan" -nimisen artikkelin. Galambos'n toivomuksesta tuli ilmi, että Suomessa kuulevat uimarit järjestäisivät ottelun Unkarin kuuroja vastaan

---

Pituus: 1) Eero Saarikoski O 547, 2) Aulis Hytönen M 533, 3) Into Mäkinen T 515, 4) Erkki Pekkala O 497, 5) Reijo Kiiskinen M 493, 6) Jaakko Koski T 480, 7) Pauli Tirkkonen M 474, 8) Juhani Paakkonen K 460, 9) Raino Saariniemi T 440, 10) Vilho Kolehmainen K 428, 11) Matti Pirttilä O 423, 12) Jouni Antikainen K 419.

Kuula: 1) Raino Saariniemi T 11.89, 2) Jaakko Koski T 11.10, 3) Eero Saarikoski O 10.91, 4) Into Mäkinen T 9.88, 5) Erkki Pekkala O 9.55, 6) Matti Pirttilä O 9.22, 7) Jouni Antikainen K 9.10, 8) Reijo Kiiskinen M 8.92, 9) Pauli Tirkkonen M 8.72, 10) Aulis Hytönen M 7.93, 11) Juhani Paakkonen K 7.46, 12) Vilho Kolehmainen K 6.55.

Tytöt

60 m: 1) Hilkka Laine T 9,7, 2) Ritva Aarnio T, Salme Kemppainen O, Arja Saunamäki O 9,8, 5) Maire Rajala K 9,9, 6) Taina Saarinen O, M.-L. Vuorinen K 10,0, 8) Raili Silvonen M, A.-R. Liimatainen M 10,1, 10) Anneli Jokela K 10,2, 11) Sisko Kohtala T, Laila Vuorenmaa M 10,3.

Pituus: 1) Arja Saunamäki O 382, 2) Salme Kemppainen O 353, 3) Ritva Aarnio T, Taina Saarinen O 352, 5) Sisko Kohtala T 346, 6) Maire Rajala K 345 7) Anneli Jokela K 343, 8) M.-L. Vuorinen K 338, 9) Laila Vuorenmaa M 334, 10) Raili Silvonen M 330, 11) A.-R. Liimatainen M 327, 12) Hilkka Laine T 301.

Korkeus: 1) Arja Saunamäki O 125, 2) Taina Saarinen O 115, 3) Raili Silvonen M 115, 4) Ritva Aarnio T, Sisko Kohtala T, A.-R. Liimatainen M, Maire Rajala K 115, 8) Anneli Jokela K 115, 9) Salme Kemppainen O 110, 10) Laila Vuorenmaa M 110, 11) Hilkka Laine T 110, 12) M.-L. Vuorinen K 105.

Loppupisteet:

Pojat

Turku	50
Mikkeli	43
Oulu	41
Kuopio	8

Tytöt

Oulu	64
Turku	42
Kuopio	26
Mikkeli	18

Yhteensä:

Oulu	105=0,82
Turku	92=1,14
Mikkeli	61=1,62
Kuopio	34=2,70

MESTARUUSRASTEILTA

SKUL:n suunnistusmestaruuskilpailut pidettiin syyskuun 29 päivänä Hämeenlinnan lähimaastossa sikäläisen Tarmon vastatessa järjestelyistä. Ratamestarina oli Juhani Nurminen, joka uutta peruskarttaa käyttäen oli suunnitellut MI ja M35 sarjoille, muut sarjathan olivat kansallisia, vaativat radat tarkasti otettavin rastipistein. Yleisessä sarjassa Mikkelin Pentti Turkki uusi viime vuoden mestaruutensa ylivoimaisella tavalla, mutta ikämiessarjassa monivuotinen mestari Evert Viitala sai maalissa todeta nuoremman ikämiehen, Martti Sallin, olleen nopeamman.

Osanotto oli muuten vähäistä. Syynä oli osittain se, että kilpailukutsu oli "pudonnut" pois Kuurojen Lehdestä ja sekin, että vanhat konkarit olivat väsyneet ja siirtyneet lepäämään — mutta seurat, missä on jälkikasvu. Toivotaan kuitenkin, että laimea osanotto on ohimenevä ilmiö ja ensi vuonna Tampereella nähtäisiin jälleen edellisten vuosien osanottomäärä, yli kolmenkymmenen.

SKUL:n suunnistusmestaruuskilpailujen tulokset:

MI 9,2 km: Pentti Turkki, MKU 1.31.15, 2) Vilho Leinonen, Häli 1.59.22, 3) Eero Honkavaara, Hero 2.01.27, 4) Tauno Tiirikka, LKU 2.25.28, 5) Kalevi Kuningas, Valpas 3.04.12, 6) Erkki Paavola, Häli 4.35.55.

M35 6,1 km: 1) Martti Salli, Häli 1.22.20, 2) Evert Viitala, Wellas 1.25.07, 3) Jaakko Kallio, Häli 1.56.32, 4) Raimo Kiili, MKU 2.01.23, 5) Alpo Heinonen, Häli 2.02.23, 6) Bror-Eric Södergård, Wellas 2.10.42.

N 4 km: 1) Raili Lehtonen, Hero 1.14.40.

MIII 4 km: 1) Ole Sandström, PKU 58.14, 2) Asko Palenius, Wellas 1.09.58, 3) Juho Kivisoja, Häli 2.07.07.

---

täällä, Turussa, Tampereella ja Lahdessa.

L. Kollar'n antamasta ennätysluettelosta näkee, mitä tulokset sanovat:

Unkarin ennätykset: 100 m vapaa 1.01,7 L. Kollar, 200 m vapaa 2.17,4 L. Kollar (maailmanennätys), 400 m vapaa 4.54,8 L. Kollar (maailmanennätys), 800 m vapaa 10.15,1 L. Kollar (maailmanennätys), 1500 m vapaa 19.31,0 L. Kollar (maailmanennätys), 100 m rinta 1.21,8 I. Vasàk, 200 m rinta 2.59,0 I. Vasàk, 100 m selkä 1.16,1 E. Nagy, 200 m selkä 2.52,0 E. Nagy, 100 m perhos 1.12,4 L. Kollar, 4×100 m vapaa 4.14,7 (maailmanennätys), 4×200 m vapaa 9.43,5 (maailmanennätys), 4×100 sekaviesti 5.05,3.

Lopuksi saanen välittää unkarilaisten kuurojen uimareiden tervehdykset veljesmaansa Suomen urheilukuuroille.

Vaalan veli

KOKOUSKUTSU

Täten kutsutaan ampumaurheilusta kiinnostuneita kuuroja miehiä ja naisia Suomen Kuurojen Ampumaseuran perustamiskokoukseen, joka pidetään Tampereella 15. päivänä joulukuuta 1963 alkaen kello 10 Tampereen Kuurojen Yhdistyksen huoneistossa.

Toimikunta

URHEILU-UUTISIA ULKOMAILTA

RUOTSIN KUUROJEN URHEILULIITTO (Sveriges Dövas idrottsorganisation) täyttää marraskuussa 50 vuotta. Juuri päättyvän nelivuotisen toimikauden hallitukseen kuuluivat Osvald Dahlgren puheenjohtajana, Bertil Franklin varapuheenjohtajana, Sten Ulfsparre sihteerinä ja Percy Anbersson rahastonhoitajana.

Suomen Kuurojen urheiluliiton puheenjohtaja Carl-Erik Martola edustaa liittoa marraskuussa 9 p:nä pidettävässä 50-vuotisjuhlassa Tukholmassa.

NEUVOSTOLIITOSTA kuului kuuleman mukaan yllättäviä urheilu-uutisia. Sikäläisissä kuurojen mestaruuskilpailuissa tehtiin seuraavia uusia maailmanennätyksiä: 25.000 m juoksussa 1.25.56,0 (Pauli Savolainen rikkoi sittemmin uudella ennätystuloksella 1.24.31,4), 10.000 m kävelyssä 43.27,6 (entinen 47.33,0), korkeushypyssä 196 (entinen 190) ja seiväshypyssä 410 (entinen 395 T. Suutarin tekemä). Naisten urheilusta myöskin hyviä tuloksia: 400 m 61,0, 800 m 2.21,0, 80 m aitajuoksu 12,5 ja kuulassa 12.43. Näihin ennätyksiin odotetaan hyväksymistä CISS:ltä.

CISSA:n maailmanennätyskomitea on hyväksynyt maailmanennätykseksi R. Corbett'in (Saksa) 25. 5. 1963 heittämän kiekkotuloksen 46.66 (entinen 43.35).

Urheilu-uutisia kotimaasta

KUUROJEN MAAJOUKKUE VOITTI TERRIERIT 68—41.

Kuurojen koripallomaajoukkue aloitti valmentautumisensa vuoden 1965 MM-kisoja varten ja voitti Turun Terrierejä vastaan pelaamansa ensimmäisen katsastusottelun numeroin 68—41 (40—13).

MIKKELIN KUUROT URHEILIJAT järjestää tavanmukaiset pikkujoulujuhlat Kuurojen yhdistyksen kanssa yhteisesti joulukuun 15 p:nä klo 13 Mikkelin Kuurojenkoululla.

Jaetaan jäsentenvälisten kilpailuista palkintoja ja joulupukilta saadaan vielä lahjoja jokaiselle vieraalle.

Tervetuloa joulujuhlaan!

MIKKELIN KUUROT URHEILIJAT r.y:n vuosikokous pidetään tammikuun 12 p:nä 1964 klo 12 Mikkelin Kuurojenkoululla.

Kaikki jäsenet mukaan jo uusiksi jäseniksi aikovat ovat tervetulleita.

URHEILUSEURA HERO r.y. järjestää **uudenvuoden valvojaiset** tiistaina 31 päivänä joulukuuta klo 20—1 HKY:n huoneistossa Liisankatu 27 A 8. Ohjelmassa on kaikkea hupaisaa ja hauskaa. Älkää jääkö pois. — Tervetuloa valvojaisiin.

LAHDEN KUUROT URHEILIJAT r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 19 päivänä 1964 klo 13 Kansantalolla (Aleksanterinkadun ja Saimaankadun kulmaus, kerhohuone).

Kaikkien jäsenten saapuminen toivottavaa.

Johtokunta

HELSINGIN Kuurojen Urheiluseura Hero r.y:n vuosikokous pidetään HKY:n huoneistossa tammikuun 11 päivänä 1964 klo 18. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Helsingin Kuurojen Urheiluseura
Hero r.y.

HELSINGIN Kuurojen Urheiluseura Hero r.y:n 60-vuotisjuhla pidetään 25. 1. 1965 klo 19 Helsingin Kuurojen yhdistyksen huoneistossa Liisankatu 27 A 8 arvokkaalla ohjelmalla. Tervetuloa.

Helsingin Kuurojen Urheiluseura
Hero r.y.

OULUN RYHTI järjestää uuden vuoden valvojaiset joulukuun 31 p:nä klo 19 Kuurojen talolla Koskitie 19 a. Sydämellisesti tervetulleita kaikki kaukaa ja läheltä valkeaan kaupunkiin.

HÄMEENLINNAN Kuurojen Urheiluseura järjestää huippuhauskat uudenvuodennaamiaiset Hämeenlinnan kuurojenyhdistyksen toimitalossa Markkulantie 3 joulukuun viimeisenä päivänä. Naamiot talon puolesta kaikille. Siis mukaan, hilut alkavat klo 19 ja päättyvät vasta joskus ensi vuonna, ehkä 1. 1. klo 6.

HÄMEENLINNAN kuurojen Urheiluseura Häli r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään sunnuntaina tammikuun 19 päivänä klo 13 Markkulassa. JÄSENET — teidän mukanaolo on välttämätöntä, muuten ei kokouksesta tule mitään.

TERVEISIÄ NEUVOSTOLIITOSTA

SUOMEN KUUROJEN LIITON hallituksen toimesta järjestettiin tutustumisretki Neuvostoliittoon 29. 9. — 6. 10 väliseksi ajaksi. Tämän tuloksena oli mielenkiintoisia tietoja kuurojen kuntouttamisesta, minä urheilutoimihenkilönä en onnistunut saamaan tarvittavia tietoja kuurojen urheilutoiminnasta. Havaitsin vain, että kuurojen urheilutoiminta kuuluu kuurojen liiton alaisuuteen ja kuurot urheilijat kuuluvat työpaikkansa urheiluseuraan. Kuurojen urheilujohtaja on parhaillaan Mustalla merellä lepäämässä. Moskovassa eräässä asustekaupassa tapasin Helsingin Kuurojen maailmankisojen naisten voimistelun hallitsevan persoonan venakon Svetlana Slepnevan, joka on jo naimisissa kuulevan miehen Larionovan kanssa. He molemmat kuuleman mukaan toimivat urheiluvalmentajina tai ohjaajina. Tämä nuori rouva Svetlana Larionova pyytää kuultuaan minun olevan kuurojen urheiluliitosta, lähettämään urheilutervehdyksensä Suomen kuuroille urheilijoille.

K. M.

KIINNOSTAVAA TILASTOA

1965 pidetään Washingtonissa 10. kerran Kuurojen kansainväliset urheilukilpailut. Tähän mennessä niitä on pidetty seuraavissa kaupungeissa: 1924 Pariisi, 1928 Amsterdam, 1931 Nürnberg, 1935 Lontoo, 1939 Tukholma, 1949 Kööpenhamina, 1953 Bryssel, 1957 Milano ja 1961 Helsinki. Pariisin ja Kööpenhaminan kilpailuihin Saksa ei ottanut osaa. Puheenjohtaja Rubino Italian kuurojen urheiluliitosta on tehnyt tilaston mitaleista, joita on jaettu näitten kilpailujen aikana. Hän oli laskenut, että yhteensä 1425 mitalia on voittajille annettu, joista 481 kultaa, 475 hopeaa ja 469 pronssia. Hän ilmoitti myös osaaottavien maitten nimet voittojen mukaisessa järjestyksessä. Kultamitalista saa 5, hopeamitalista 3 ja pronssimitalista 1 pisteen. Rubino tuli seuraavaan lopputulokseen:

	kultaa	hopeaa	pronssia	pistemäärä
1) Saksa	98	67	74	765
2) Ranska	52	71	55	528
3) Neuvostoliitto	44	27	22	323
4) Englanti	34	33	41	310
5) Ruotsi	31	42	23	304
6) Suomi	36	22	28	274
7) Italia	28	28	33	257
8) Tanska	30	24	30	252
9) USA	24	23	24	213
10) Unkari	25	17	7	183
11) Hollanti	17	22	20	171
12) Belgia	13	20	30	155
13) Puola	12	17	23	134
14) Norja	11	16	18	121
15) Tsekkoslovakia	9	7	10	76
16) Bulgaria	7	9	7	69
17) Jugoslavia	5	5	6	46
18) Sveitsi	7	1	6	44
19) Romania	1	7	3	29
20) Iran	3	1	3	21
21) Itävalta		4	5	17
22) Uusi-Seelanti		1	1	4
23) Kanada		1	1	4

Mitaleitta jäivät seuraavat maat: Australia, Israel, Espanja, Kreikka ja Turkki.

Kuurojen urheilukilpailujen merkitys tulee selväksi, kun tietää osaaottavien maiden määrän. Ensimmäisiin kilpailuihin 1924 Pariisissa otti osaa 9 maata. Amsterdamissa oli jo 10 maata ja Lontoossa 12. Tukholmassa 1939 oli 13 maata ja maailmansodan jälkeen Kööpenhaminassa 14. 1953 oli Brysselissä jo 16 maata. Ennätys saavutettiin vuonna 1957 Milanossa, jossa oli 25, kun taas Helsingissä vuonna 1961 oli 24 maata.

Seikka, että Saksa on ensimmäisenä yllä olevassa tilastossa, on erittäin ilahduttava ja voimme olla siitä ylpeitä (miksi?). Johtavan aseman ylläpitäminen on hyvin vaikeata, sillä Amerikka ja Neuvostoliitto ottavat voimakkaasti osaa kilpailuihin ja 1965 kilpailussa Amerikassa ovat myöskin Japani ja Etelä-Amerikka mukana. Urheilijoillamme on edessään ankara kilpailu, johon heidän tulee huolella valmistautua.

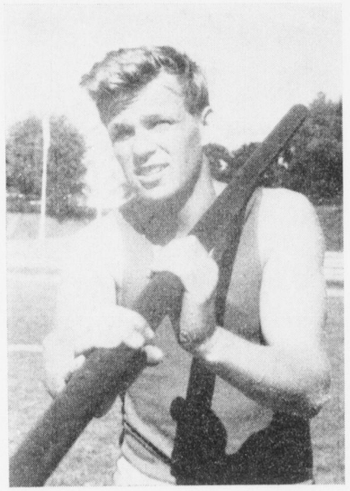

Kuvassamme vuoden 1962 parhaaksi nimetty urheilijamme Teuvo Suutari Oulusta katsoo määrätietoisen näköisenä kohti parempia korkeuksia ja uusia seiväshyppyennätyksiä. Siihen onkin tällä kerralla todella syytä, sillä olemme juuri saaneet tietää, että Suutarin maailmanennätys vuodelta 1962 396 cm on nyt venäläisen hyppääjän ansiosta passitettu muistojen joukkoon. Ennätys kirjoitetaan nyt numeroin 410 cm. Uskomme kuitenkin, että Teuvo pojalla erikoisvalmennuksen avulla on mahdollisuus hoitaa ennätys takaisin ME:n luonnolliseen kotimaahan eli Suomeen.

Liittomme uutisia

LIITON ASIOIDEN HOITO. Liiton vt. toiminnanjohtajaksi 1. 11. — 31. 12. 1963 väliseksi ajaksi on nimetty Jarmo Narmala. Hän hoitaa vain liiton toimistoa, ollen siellä tavattavissa joka viikko maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina klo 17—21, sekä Kuurojen Lehden toimitussihteerin tehtäviä ja muita välttämättömiä asioita.

Liiton jäsenyhdistykset voivat edelleen asioissaan kääntyä liiton toimiston puoleen.

Jatk. siv. 12.

kalla tulee hyvin toimeen. Otettiin runsaasti valokuvia ja filmauksia eri kohteista. Hyvästellessämme he varauksetta pyysivät toimittamaan terveisensä Suomen kuuroille.

Päivällisen jälkeen vei autobussi meidät kuurojentaloon, samaan, missä aikaisemmin käytiin. Venäläiset kuurot sanoivat taloaan kulttuuritaloksi. Meidät vastaanotti paikallisen yhdistyksen puheenjohtaja, mies. Pidettiin hasatattelutilaisuus, jossa saimme esittää lukuisia kysymyksiä. Meille auliisti vastattiin. Puheenjohtaja tuntui olevan valistunut ja välittömän ystävällinen. Saatiin tietää, että yhdistyksellä on jäseniä Moskovan kaupunkialueella yli 6.000. Alaosastoja on ympäri kaupunkia 20. Kullakin alaosastolla on omat kulttuuritalot. Jäsenet eivät suorita jäsenmaksuja! Alaosastot saavat pääyhdistyksen välityksellä varoja siitä teollisuuden tuottamasta voittovaroista. Yhdistyksen puheenjohtaja saa palkkaa 120 ruplaa kuukaudelta. Ei mitään sivutuloja.

Puheenjohtaja toi meidän eteen erään vanhan, mutta älyltään vilkkaan kuuron miehen. Tämä mies sanoi käyneensä Suomessa, viimeksi v. 1914, ja muistaa liittomme ensimmäisen puheenjohtajan Julius Hirnin. Hän on kirjoittanut kahden muun venäläisen kuuron toverin kanssa nimensä Helsingin Kuurojen yhdistyksen vieraskirjaan, on käynyt "Satulinnassa" Hels. kuurojen yhd. kesähuvilassa y.m. Hän sitten kysyi missä kunnossa on nyt Imatran koski ja sen hotelli j.n.e.p. Paljon hän muistaa. Sanoi ettei enään voinut Suomessa käydä silloin puhjenneen ensimmäisen maailmansodan ja välittömästi sen jälkeen tapahtuneitten suurten muutosten vuoksi. *Jatk. seur. numer.*

ARPAJAISET

Liittomme on yhdessä eräiden muiden järjestöjen kanssa saanut luvan järjestää arpajaiset v. 1964 20. 1. — 31. 3. välisenä aikana. Vastaavat arpajaiset järjestettiin viimeksi v. 1962. Jokaisen jäsenyhdistyksen odotetaan mahdollisuuksiensa mukaan järjestävän arpojen myyntiä. — Siitä hyötyvät ao. yhdistykset myös taloudellisesti, sillä pääasiamiehinä yhdistykset saavat 5 % asiamiespalkkion ja arpajaisten tuotosta 50 % jaetaan yhdistyksille myytyjen arpojen mukaan.

Tarkemmat ohjeet on lähetetty yhdistyksille. Halukkaat arpojenmyyjät voivat ilmoittautua lähimpään kuurojenyhdistykseen tai suoraan liiton toimistoon. Viittaamme ilmoitukseen toisaalla lehdessä.

KUUROJEN JOULU

on myös ilmestynyt ja yhdistysten sekä yksityisten kuurojen odotetaan entiseen tapaan hoitavan lehden myynnin yhtä tehokkaasti kuin viime vuonna. Lehden myyntihinta on 2 markkaa ja myyjän palkkio siitä 70 penniä. Halukkaat myyjät voivat ilmoittautua liiton toimistoon. Viittaamme ilmoitukseen toisaalla lehdessä.

KUUROJEN LEHTI

v. 1964 maksaa vain 8 markkaa, siis saman verran kuin tänäkin vuonna. Ruotsinkieliset tilaajat, jotka haluavat lehden ilman Kuurojen Joulua, maksavat edelleen 7 markkaa.

Tämän numeron liitteenä on erillinen tilauskortti, jota käyttäen lehden voi tilata maksamalla tilausmaksun postiin tai lähettämällä kortin lehden toimitukseen. Viimeksimainitussa tapauksessa peritään tilausmaksu tilaajalta tammikuun aikana. Erikseen on yhdistyksille lähetetty tilauslistoja ja yhdistykset voivat entiseen tapaan asettaa asiamiehensä keräämään tilauksia. — Mutta, käytetään mitä tilaustapaa hyvänsä, tilaukset on lähetettävä ajoissa. Lehti toimitetaan kyllä vielä tammikuussa entisille tilaajille, mutta uudet tilaajat ja osoitteenmuutokset voidaan huomioida vasta sitten, kun tilaus on saapunut.

Eräs tärkeä asia vielä kaikille tilaajille: kaikki maksut on osoitettava liiton postisiirtotilille os. Suomen Kuurojen Liitto r.y., Helsinki, postisiirtotili n:o 6825. Kirjeitse tapahtuvien tilausten mukaan ei saa liittää rahaa. RAHAT POSTISIIRTOTILILLE.

Kotimaasta

ANSHELM HEINILUOMA kuoli lokakuun 13. päivänä sydänhalvauksen kohtaamana Porissa.

Hän oli syntynyt Honkajoella. Muuttaessaan Poriin hän oli työssä Seikun sahalla 9 vuotta. Kun Poriin perustettiin kuuromykkäin yhdistys oli Anshelm Heiniluoma mukana yhdistyksen perustamisessa. Hän oli johtokunnassa ja valittiin silloin rahastonhoitajaksi, jona hän toimi jonkin aikaa. Kun vastaperustettu yhdistys painatti erilaisia lehtiä yhdistyksen velan lyhentämiseksi alkoi Anshelm Heiniluoma neiti Norjajoen kehoituksesta myymään näitä julkaisuja matkustellen ympäri Suomea. Näin hän sai itselleen ansiotuloja ja samalla vei eteenpäin yhdistyksen taloudellista asemaa. Myöskin hän myi muitten yhdistysten julkaisuja. Hän oli rehellinen ja tarmokas myyjä. Hänen ansiostaan saatiin Porin kuurojen yhdistyksen velat huomattavasti lyhenemään. Hän oli yhdistyksen monivuotinen jäsen ja kunniajäsen. Yhdistys on hänelle kiitollisuuden velassa ja kaipauksella muistaa häntä.

Anshelm Heiniluoman ruumiin siunauksen suoritti pastori Savisaari Porin uudessa siunauskappelissa lokak. 13. p:nä. Veisattiin virsi 600 ja 622. Sen jälkeen laskettiin omaisien seppeleet. Yhdistyksen seppele, jossa luki sanat "Herran apu on polvesta polvehen". Urheiluseuran seppele ja muitten ystävien kukkalaitteet. Sen jälkeen vietettiin surukodissa hänen muistoansa lauluin ja puhein.

R. E.

Kokouksia

KAINUUN Kuurot r.y:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 26 päivänä 1964. Kokouspaikka ilmoitetaan tämän lehden tammikuun numerossa.

HÄMEENLINNAN Kuurojenyhdistyksen pikkujoulujuhla on yhdistyksen omassa talossa, Markkulassa, joulukuun 15 päivänä klo 13.

Pukkikin tulee, joten saapukaa jäsenet joukolla vitsalle tai lahjalle.

KYMENLAAKSON Kuurojenyhdistys järjestää pikkujoulujuhlat joulukuun 14 p:nä klo 18 Inkeroisissa Sippolan Säästöpankin kokoushuoneessa. Tervetuloa jäsenet ja vieraat.

TAMPEREEN Kuurojen Yhdistys järjestää jälleen railakkaat uudenvuoden vastaanottajaiset omassa huoneustossa joulukuun 31 päivänä klo 19.

Kannattaa tulla pitkienkin matkojen päästä.

VAASAN Kuurojen Yhdistyksen tavanmukainen kuusijuhla pidetään joulukuun 28 päivänä klo 18 yhdistyksen omassa talossa Käsityöläiskatu 6 Palosaari.

VAASAN Kuurojen Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään tammikuun 26 päivänä 1964 klo 14 yhdistyksen omassa talossa Käsityöläiskatu 6 Palosaari.

Vanhat ja uudet jäsenet — saapukaa joukolla.

TURUN Kuurojenyhdistys r.y. järjestää itsenäisyyspäivän juhlan Kuurojentalon alasalissa 6. 12. alkaen klo 19.

T.K.Y:n jäsenille, sekä heidän perheilleen järjestetään tavanmukainen kuusijuhla 22 p:nä joulukuuta.

Joulukuun 31 päivänä kokoonnutaan jälleen UUDEN VUODEN VALVOJAISIIN Kuurojentalolla. Ohjelmasta voidaan mainita vain yhdellä sanalla "Ah voi". Ilta aloitetaan klo 19 ja päättyy tilaisuus seuraavana vuonna klo 2. Tervetuloa tähän pitkään juhlaan.

IISALMEN Kuurot r.y:n vuosikokous pidetään Keskuskansakoulussa loppiaisena tammikuun 6 p:nä 1964 klo 15. Toimittaja R. Pitkänen saapuu. Tervetuloa!

ÄÄNEKOSKEN kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään sunnuntaina tammik. 12 p:nä 1964 klo 12 Suolahdessa Ilmari Kivistön luona. Esillä yhdistyksen toiminnan lakkaaminen ja liittyminen Jyväskylän Kuurot r.y:hyn.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen Naiskerhon sääntömääräinen vuosikokous pidetään HKY:llä keskiviikkona tammikuun 15 päivänä 1964 klo 19. Kaikki jäsenet saapukaa, uusia jäseniä vastaanotetaan.

H.K.Y:n Bridgekerhon vuosikokous pidetään keskiviikkona tammikuun 8 päivänä 1964 klo 19 H.K.Y:n huoneistossa.

†

Rakas puolisoni ja isämme puuseppä

Karl Henrik Virmavirta

* 5. 3. 1885 Raisiossa
† 26. 10. 1963 Turussa

Syvästi kaivaten
Sigrid
lapset, lastenlapset ja lastenlastenlapset
Hilda-sisko
Alex-veli (Amerikassa)
Bernhard

Herra antoi, Herra otti, kiitetty olkoon Herran nimi.

†

Rakas puolisoni, isämme ja tuffamme

Anshelm Fabian Heiniluoma

synt. 21. 4. 185 Honkajoella
kuoli 3. 10. 1963

Kiitollisina muistaen
puoliso ja Toini
Arvo perheineen

Niin äkkiä voi tuonen kutsu tulla, ajalla jot ei voi aavistaa, jää koti, omaiset ikävään. Oi auta Herra tahtoos tyytymään.

Merkkipäiviä

70 VUOTTA täyttää rouva *Lempi Lankonen* Porissa joulukuun 12 päivänä.

SYDÄMELLISIMMÄT KIITOKSENI

kaikille niille yhteisöille ja yksityisille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Jussi Luomajoki

PIETARSAAREN kuurojenyhdistyksen järjestämä hauskan joulujuhlan ja hyvän ohjelman tammikuun 4 p:nä 1964 Seurakuntakodissa Koulukatu 11. Tervetuloa!

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

68 vuosikerta 1963

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462 755.

Toimitussihteeri: JARMO NARMALA, Lokero 62, Hämeenlinna. Puh. 24 289.

Toimituskunta: Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Ostman, Emil Mattila.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 638 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 5,— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1963 kotimaassa ja Pohjoismaissa 8,—, ulkomaille 10,—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 638 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 3,—. Kuolinilmoitukset 5,—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

LIITTOMME SUURARPAJAISET

Sisäasiainministeriö on myöstänyt Suomen Kuurojen Liitto r.y:lle ja kuudelle muulle järjestölle luvan toimeenpanna tammikuun 20 päivän ja maaliskuun 31 päivän välisenä aikana vuonna 1964 850.000 markan suuruiset arpajaiset, jolloin myydään 850.000 kappaletta 1 markan hintaisia arpoja. Arpajaisten käytännöllisistä järjestelyistä huolehtii Arpajaisyhdistys r.y.

Voittoluettelo:

Veikkausvoitot

Arvonta 3. 3. 1964:

1 Sprite-asuntovaunu (arvo 3.800:—) tai lasikuituvene moottoreineen
10 Marokkolaisia mattoja
30 Irlantilaisia matkahuopia
60 Nahkaisia ostoslaukkuja marokkolaista käsityötä

Arvonta 13. 4. 1964:

1 Sprite-asuntovaunu tai lasikuituvene moottoreineen
2 Monark-mopedeja
30 Irlantilaisia matkahuopia
60 Hopeisia ruokalusikoita

Pikavoitot

1 Opel Kadett-henkilöauto
1 Simca 1000 e
1 Fiat 600
10 Monark-mopedeja tai lepomatkoja Palma de Mallorcalle
25 Marokkolaisia mattoja n. 80×125 sm tai nestekaasupöytäliesiä pulloineen tai pölynimureita
50 Jakkaroita nahkatyynyllä (kamelin satuloita) tai tusina lakanoita
80 Sveitsiläisiä rannekelloja tai marokkolaisia lattiatyynyjä tai hiustenkuivaajia tai makuupusseja
850 Irlantilaisia matkahuopia tai parranajokoneita paristokäyttöisinä tai marokkolaisia lattiatyynyjä, pienempiä
1 700 Nahkaisia ostoslaukkuja marokkolaista käsityötä tai ruokailuvälineitä 6 hengelle (ruostumattomia)
3 400 Lämpötyynyjä tai kilo kampalankaa tai ½ tus. erikoislaseja tai naisten sateenvarjoja
2 550 à 10:—
17 000 à 2:—
85 000 à 1:—

Arpajaisten tuotto

jaetaan arpajaisluvan saaneiden järjestöjen kesken suhteessa siihen määrään, minkä niiden asiamiehet myyvät arpoja. Kuurojen Liiton osalta arpajaisten tuotosta 50 % jaetaan yhdistyksille näiden suorittaman myynnin perusteella.

Arpojen myynti

Kuurojenyhdistykset toimivat pääasiamiehinä. Yhdistykset tilaavat arpoja ja jakavat ne jäsenille myytäväksi. Mikäli yhdistys myy arpoja vähintään 1 000 kpl, niin yhdistys saa palkkiota 5 %. Arpojen myyjä saa palkkiota 15 % arpojen hinnasta.

Kehoitamme jokaista yhdistystä asettamaan pääasiamiehen, joka kerää arpojen ennakkotilaukset ja ilmoittaa tilattavien arpojen yhteismäärän liiton toimistoon. Pääasiamies jakaa arvat myyjille ja hoitaa niiden tilitykset Arpajaisyhdistys r.y:lle. Arvat toimitetaan 50 kpl nipuissa.

Erityistä huomiota toivotaan kiinnitettävän arpojen autossamyyntiin. Halukkaat, joilla on auto käytettävissään, voivat ilmoittautua Kuurojen Liiton toimistoon, josta saavat tarvittavat mainoskilvet ja tiedon omasta myyntialueestaan. Autossamyyjä saa palkkiota 20 %, mikäli tilitys hoidetaan Kuurojen Liiton kautta.

Yhdistyksiä kehoitetaan ennen joulukuun 16 päivää 1963 ilmoittamaan pääasiamiehensä nimi ja osoite ja haluttu kappalemäärä os: Suomen Kuurojen Liitto r.y., Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

Kuurojen Joulu

on ilmestynyt

Lehtemme kokovuoden tilaajat saavat sen ilmaiseksi

Luotettavia myyjiä otetaan kaikkialle

Myyntipalkkio —,70 kpl. **Yksittäisnumerot 2,— kpl.**

MYYJÄT, ilmoittautukaa heti osoitteella:

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

LIISANKATU 27 E 10, HELSINKI

Helsinki 1963 — Oy Surdus Ab